

EGYETÉRTÉS

FENYŐ SÁNDOR

EÖTVÖS KÁROLY

SZERKESZTŐSÉG: BUDAPEST, IV. VÁRMEGYE-UTCZA 11. Telefon száma 788.

KIADÓHIVATAL: BUDAPEST, IV. VÁRMEGYE-UTCZA 11. Telefon száma 708.

Mai számunk főbb közleményei: Vezércikk: Világosságot! A tükör szerződés.

Mert van az ügynek egy oldala, melyet körülbelül érintetlenül hagytak eddig a parlamentben és a publicisztikában is.

mondja: a császár nem akarja. Ne-künk az a császár nem parancsol. A magyar nemzet a magyar királya ruházott alkotmányos fejedelmi jogokat.

elő Welsersheimb a császár akaratával, vagy miért tették vele azt a nyilatkozatot? Ha Széll Kálmán csak népszemélyi is szívén hordozza a nemzet nyugalmának érdekeit, s jövendőjének biztosítékait: akkor leg-
elemibb kötelessége az, hogy ezt a kérdést tisztázza. Tisztázza a király előtt. Tisztázza a király által.

az elnevezés nemes, a füle botját se mozgatja. Pedig meglehetően már csak azért is, mert éppen ma terjesztették be jelentést arról, hogy csekély betétfel fizettünk rá egy esz-tendőben e derék társországra, amely pro-
vincziának tekinteni nem óhajtja magát, de a mi pénzünkön elősködni, azt igen!

Világosságot!

(Sz.) Nem engedhetjük, hogy el-aludjunk az a kérdés, mely miatt föl-viharzott az egész magyar közvéle-mény s mely a szabadelvű pártot is kihozta volt a megszokott türelmesség-rendes kerékvágásából.

gy volt 1848-ban is. Talán ép ezt akarják most is Bécsben. A magyar parlamentben több ellen-zéki szónok; tegnap meg egy nép-gyűlésen Eötvös Károly adott kifeje-zést ennek a gondolatnak.

Amig ez nem tisztázódik: addig nem térhet ez a nemzet a kérdés fölött napirendre. Ez most a legé-gyebb, legsürgősebb ügy; a legnem-zetibb feladat.

Budapest, márczius 2.

A képviselőház kedden délelőtt tíz ó-ra-kor ülést tart. A kis hamisak. A mi kedves horvát testvéreink megint egy kissé kellemetlen-kedni akarnak velünk és ezt olyanformán
cseszelezzik, hogy nekik meg ne árson a do-log. Egészen úgy, mint annak idejében, mi-
kor egyszer a király elment Zágrába és a tiszteletére vérontással egybekötött magyar-ellenes tüntetést rendeztek. A jó zágrábiak
akkor leszedték a magyar tricolorot és feketé-sárgát tűztek ki a helyébe mindenüvé. Mi-
kor aztán (legalább így beszélik), a felség-
nek jelentést tettek az ékelen skandalum-ról, állítólag csudálkozva mondta:

A tükör szerződés.

Széll Kálmán holnapra ígért feleletet arra a jó ideje fölvetett kérdésre, hogy gróf Lamsdorff orosz külügyminiszter mit kere-festett a Balkánon. Nemcsak azért van joga az országunk világos feleletet kívánni erre, mert minduntalan a balkáni eseményekre, az ott és másutt — ránk nézve egyformán hasznontalan — nagyhatalmi hóbortokra hivatkoznak, mikor újabb katonai terhek-
kel való megnyomorításunkról van szó, hanem azért is, mert gróf Lamsdorffnak ezt a keleti látogatását a diplomácia ősi szo-kásai szerint bizalmas bár, de ország-világ előtt ismeretes tanácskozás követte Bécsben, ahol sajnos a mi nevünkben is kimondják a döntő szót a külpolitika kérdéseiben.

Az Egyetértés tárczája.

Miből élt Deák Ferencz? — Az Egyetértés eredeti tárczája. — Irtá: EÖTVÖS KÁROLY. Körülbelül elszámoltam Deák Ferencz napi életmódjának részleteit s havonként való ren-des kiadásait. De ezek aztán föl is emész-tették az ő rendes jövedelmét.

Világosságot!

Előttünk azok a haszontalanságok, a miket a magyar kormány megígért a volt nemzeti pártnak a katonai kér-désekben, teljesen értéktelenek. De irtózatosan megdöbbenő, ha egy-
oszlák miniszter még ezekre is azt

Budapest, márczius 2.

Amig ez nem tisztázódik: addig nem térhet ez a nemzet a kérdés fölött napirendre. Ez most a legé-gyebb, legsürgősebb ügy; a legnem-zetibb feladat.

Budapest, márczius 2.

A képviselőház kedden délelőtt tíz ó-ra-kor ülést tart. A kis hamisak. A mi kedves horvát testvéreink megint egy kissé kellemetlen-kedni akarnak velünk és ezt olyanformán
cseszelezzik, hogy nekik meg ne árson a do-log. Egészen úgy, mint annak idejében, mi-
kor egyszer a király elment Zágrába és a tiszteletére vérontással egybekötött magyar-ellenes tüntetést rendeztek. A jó zágrábiak
akkor leszedték a magyar tricolorot és feketé-sárgát tűztek ki a helyébe mindenüvé. Mi-
kor aztán (legalább így beszélik), a felség-
nek jelentést tettek az ékelen skandalum-ról, állítólag csudálkozva mondta:

Az Egyetértés tárczája.

Miből élt Deák Ferencz? — Az Egyetértés eredeti tárczája. — Irtá: EÖTVÖS KÁROLY. Körülbelül elszámoltam Deák Ferencz napi életmódjának részleteit s havonként való ren-des kiadásait. De ezek aztán föl is emész-tették az ő rendes jövedelmét.

száma. De neki felesége s több gyereke van, örökös szegény fejükre hozni nem akar. El-szánta magát a végsőre. Azt hallotta, hogy én jószívű és tehetős ember vagyok s hogy én segíthetek rajta. Ha él: visszafizeti a pénzt becsülettel. Tudja, hogy semmi joga ahhoz, hogy hozzám forduljon, de családját nagyon szereti s szent kötelességnek tar-totta, hogy még ezt a lépést megtegye, mi-előtt az utolsó elhatározná magát.

beszéltem, Klára nejje nem fogadta el a tizenkétezer forintnyi adósság megfizetését. Volt hát kézpénze is, mikor Pestre jött, huszezer forint, mostani pénzünk szerint negyvenkétezer korona. Ez a pénz tíz év alatt 1865-ig elfogyott. Többnyire adakozásokra, szegényebb roko-nok segítésére, közérdekű gyűjtésekre.

ember a kéregető. Hatha igazán szegény és szerencsétlen! Ezért nem lehet bennük vá-logatni. Inkább tíz méltatlan kapjon valamit, semmint egyetlenegy méltót utasítsunk el magunktól. Ez a pénz tíz év alatt 1865-ig elfogyott. Többnyire adakozásokra, szegényebb roko-nok segítésére, közérdekű gyűjtésekre.

kozott, hogy mily pontos az az öös szám. Hogy soha sincs több szegény ötnél. Az igaz, hogy kevesebb se volt. A napidijért nem maga szokott elmenni a pénztárhoz. Erről Visontai Kovách Laczi, a háznagy gondoskodott gyöngéd figyelemmel. Ö minden hónap első napjának reggelén vitte a pénzt az „öreg ur“-hoz.

Deák dévajkondi szeretett azokkal, a kiket különösen kedvelt. Kovách Laczinak is adott ily alkalommal mindenkor egy hatost borra-valónak. Természetesen dévajkóiból. Egyszer Kovách Laczi visszalelelt. — Mire való ez a hatos urambátyám, nem vagyok én szolga. — Nem is vagy ám tisztviselő. Te csak háznagy vagy, a ki nélkül meg tud alakulni a képviselőház!

száma. De neki felesége s több gyereke van, örökös szegény fejükre hozni nem akar. El-szánta magát a végsőre. Azt hallotta, hogy én jószívű és tehetős ember vagyok s hogy én segíthetek rajta. Ha él: visszafizeti a pénzt becsülettel. Tudja, hogy semmi joga ahhoz, hogy hozzám forduljon, de családját nagyon szereti s szent kötelességnek tar-totta, hogy még ezt a lépést megtegye, mi-előtt az utolsó elhatározná magát.

beszéltem, Klára nejje nem fogadta el a tizenkétezer forintnyi adósság megfizetését. Volt hát kézpénze is, mikor Pestre jött, huszezer forint, mostani pénzünk szerint negyvenkétezer korona. Ez a pénz tíz év alatt 1865-ig elfogyott. Többnyire adakozásokra, szegényebb roko-nok segítésére, közérdekű gyűjtésekre.

ember a kéregető. Hatha igazán szegény és szerencsétlen! Ezért nem lehet bennük vá-logatni. Inkább tíz méltatlan kapjon valamit, semmint egyetlenegy méltót utasítsunk el magunktól. Ez a pénz tíz év alatt 1865-ig elfogyott. Többnyire adakozásokra, szegényebb roko-nok segítésére, közérdekű gyűjtésekre.

kozott, hogy mily pontos az az öös szám. Hogy soha sincs több szegény ötnél. Az igaz, hogy kevesebb se volt. A napidijért nem maga szokott elmenni a pénztárhoz. Erről Visontai Kovách Laczi, a háznagy gondoskodott gyöngéd figyelemmel. Ö minden hónap első napjának reggelén vitte a pénzt az „öreg ur“-hoz.

Deák dévajkondi szeretett azokkal, a kiket különösen kedvelt. Kovách Laczinak is adott ily alkalommal mindenkor egy hatost borra-valónak. Természetesen dévajkóiból. Egyszer Kovách Laczi visszalelelt. — Mire való ez a hatos urambátyám, nem vagyok én szolga. — Nem is vagy ám tisztviselő. Te csak háznagy vagy, a ki nélkül meg tud alakulni a képviselőház!

zza intézett kérdésre adott válaszában, hogy ezen szerződés csakugyan létezik a balkáni dolgokra nézve, még pedig Auszria Magyarország és Itália közt. A mi azt jelenti, hogy mégis csak területi továbbterjeszkedésről van szó, mert csupán ezt van oka titkolni a Balkán területleg egyébként megegyezett feleknek. Szóval: ama nagyhatalmi hóbortról, amelyhez több katonát kérek, a mi rovásunkra... Hát több katonát azt most nem kapunk anyai szent. Legyen bár ezer hóbortról titkos szerződése a ballplatzi diplomáciának.

A mai hírek különben mind jellemzők az elmondottakra nézve. Itt következnek:

Trieszt, márcz. 2.
«Picoló» azt a szenzációs hírt jelenté Rómából, hogy Ausztria-Magyarország és Olaszország között megegyezés jött létre a balkáni kérdésben. Olaszország szabad kezet enged Ausztria-Magyarországnak a Balkánon és lemond Albániára támasztott igényeiről. Ezzel szemben Ausztria átengedi Olaszországnak Trentinót és támogatja Olaszországnak Tripoliszra támasztott igényeit. Ezt a hírt szombaton az alsz kamara folyosóin komolyan kolportálták.

Róma, márcz. 2.
Pirimeni képviselő kérdést intézett a külügyminiszterhez arra a híresztelésre vonatkozólag, hogy Ausztria-Magyarországnak minden területi terjeszkedése hasonló értékű területi kompenzációt vonna maga után Olaszország javára. Baccelli külügyi államtitkár azt válaszolja, hogy ha a kérdésre igent, vagy tagadó feleletet adna, közölnie kellene, hogy mi van az erre vonatkozó szerződésben. Minthogy azonban ez a szerződés titkos, sajnálja, de választ nem adhat.

Pétevár, márcz. 2.
A szláv jótékonyági nyelvet február 27-én tartott ülésén, a melyen Navstein szenator elnököt, szóba került a san-stefanoi béke. Navstein kijelentette, hogy ez a béke nem volt eredménytelen, mert a balkáni népek meg tudták győződve, hogy az akkor kitűzött határidő alatt szabadságukat megkapják. Ezt éretnélőbb természetesen nem vihatják ki, mert a feladat teljesítésére egyedül Oroszország van hivatala. Remélhetőleg a szlávok felszabadítása vérontás nélkül még a közel jövőben bekövetkezik. A gyűlés erre táviratilag üdvözölte gróf Ignatvet.

ORSZÁGGYÜLÉS.

Csendben, hétfői hangulatban folyt ma tovább a katonai vita, de azáltal a fardhatatlan intenzivitással, amelyet a nemzetjogi érdekekben az ellenzék hetek óta kifejti. A mai vitát értékessé és nevezetessé tette Benedek János nagy, háromórás beszéde. A függetlenségi pártnak ez a temperamentos szónoka, okos, tartalmas felszólalása-ban élénk és érdekes szemekkel világitott a kaszárnyavilág közepkori sötétségére, oda, ahonnan mindent, ami nemzeti, megvetnek, üldöznek és kiirtanak.
A régi nemzeti pártot aposztrofálja, amelynek mostani veselkedése nemcsak a hazafiaság fogalmával ellenkezik, hanem egyenesen a politikai tisztesség legelőmeibb követelményeire ítéli. A nemzeti pártiak, akik nyolcvanöt évesen, azaz utasították vissza a véderő törvényt, mert nem lehet

megszavazni olyasmit, aminek a költségeit előre nem ismerik, ma vaktában, hajlongva a hatalom vak akaratát elől, megszavazzák ezt a végzetes javaslatot.
Amint szeméretlenül a szónok a többségnek, hogy süket és nem akarja meghallani a képviselőházhoz intézett föliratok jabszavait, a törvényhatóságok tiltakozását, Salacz Gyula Arad város volt polgármestere közbekiált:
— Minket nem a törvényhatóságok küldtek ide!
— A szőlőből zajosan vágja vissza a méltó választ. Egymásután hangzik:
— Szomorú, hogy ezt egy törvényhatóság volt feje mondja — replikázik Benedek János.
— Persze, akkor meghallgatta ezt a törvényhatóságot, mikor a nyugdíját szavazták meg! — kiált Pozsgay.
— Megszolgáltam érte, dolgoztam — vágja vissza idegesen Salacz.
— Látjuk, dicső módon — hangzik a szőlőből zajos gúnyolódása.
— Arad tizenegyedik vértanúja — szól derültséggel keltve Vázsonyi.
Salacz mindegyre azt kiáltja, hogy ő nem ad ezekre semmit, minduntalan újabb és újabb megjegyzést provokál. Apponyi eszenget, figyelmeztet, névén is nevez Salacz-t, a derűs vihar azonban tovább folyik. Benedek öleletes epigrammát mond:
Szent emelték mi előttünk Arad,
De a követe jóvőre odázza marad!
A zajos derültségre ismét közbevág Salacz ur, hogy dehogyan is marad!
— Most is azért küldték, hogy megszabaduljanak tőle — hangzik enyevleg a szélső balról. A jobboldal is derűre fogja a dolgot, Benedek János pedig tovább folytatja érdekes fejtegetéseit. Felolvassa Hajdubüszörömy város föliratát és tüzzel, lelkesen szól a magyar nemzet ősi, elvülhetetlen jogairól, amelyek számára az önálló hadsereget biztosítja. Ezt a jogot a Tisza István gróf doktrínája el nem homályosítja, a nemzet közvéleményében izzik a vagy ez ha majd itt lesz az ideje, le fogja tudni rázni azt a kényszerzubbonyt, amellyel beköbén tartják. Zajos óvaccióval visszhangzik a párt lelkesedése, amint Benedek egyre újabb és öleletebb fordulatokkal apellál a nemzet érzelmeire, vágyaira és jogaira és kitörő tapsal és éljenzessel veszik körül, hogy üdvözöljék, amint szép, nagy beszédjét befejezi.
Az ülés elején Sréter Alfréd beszélt, hogy ő is szerepeljen abban a háttalán, nemzetietlen funkciókban, amely e káros javaslatokat a kormány kegyei kedvéért védelmezi. Ma Fejérváry Géza báró is megjelent az ülésen, betegsége után először, de a vitában ma alig egy-két közbeszólással vett részt.

Részletes tudósításunk a következő:
A képviselőház ülése márczius 2-án
Elnök: gróf Apponyi Albert, szünet után: Daniel Gábor.
A kormány részéről jelen vannak: Széll Kálmán, báró Fejérváry Géza, Plósz Sándor, Wlassics Gyula, Darányi Ignác.
Elnök: Az ülést megnyitván, felolvasás és hitelesítik a múlt ulti jegyzőkönyvet, több jelentés és beérkezett felirat bemutatása után:
Dedovics György jegyző: Felolvassa a függőben lévő interpellációk jegyzékét.
Válasz interpellációkra.
Széll Kálmán: Kijelenti, hogy holnap szándékozik válaszolni Csávolszky Lajosnak Lamsdorff gróf utazása tárgyában és Csernoch Jánosnak a végrendelet nélkül elhalt katolikus alsóbbrendű papság hagyatékának tárgyalása ügyében tett interpellációkra.
Báró Fejérváry Géza: Kijelenti, hogy holnap fog válaszolni Tuba Jánosnak a komáromi katonai affér dolgában tett interpellációjára.
Széll Kálmán: Bejelentik a Magyarország és Horvátország közötti pénzügyi elszámolásról és a tientsini konzultus bírói hatáskörrel való felruházásáról szóló jelentést.

A katonai javaslát.
Sréter Alfréd: A törvényhozásnak mindig meg kell védeni a nemzet jogait, kinecsit, parlamentáriszmet. Vigyázzon hát az ellenzék. (Helyeslés a jobboldalon. Hoch felkiáltások a szélsőbaloldalon.) A lassu előrehaladás a szabaddelvi párt politikája, a melyhez most is ragaszkodik. Maradjon meg a nemzet és az uralkodó között a harmónia.
Bentaller Lajos: Ennek már lőttek!
Sréter Alfréd: A nagyhatalmi állás egyedül feltétele az, hogy a nemzet és a dinasztia értsék meg egymást, mert érdekeik ugyan zok. A dinasztia kívéntelen béni, hogy a monarchia államai között Magyarország az erősebb, a hatalmasabb. (Zaj a szélsőbalon. Felkiáltások: Még sem látjuk be.) A nemzet hű maradt az uralkodó családhoz a megpróbáltatások között, hű maradt utolsó csepp véréig.
Hentaller Lajos: Lajósiabb már az uralkodónál.
Sréter Alfréd: Szükség volt nekünk a tarezküleg szervezésére, szükség volt most ehhez az emberekre is. Szükséges a tengeri haderő szervezése is, hogy az olasz tengeri haderővel legalább is megmérkőzhessék, hogy az olasz haderővel együtt megvédelmezze Adria szabadságát. A hadseregben adassék meg Ausztriában, a mi az osztrákoké, Magyarországon pedig, ami a miénk, a magyaroké. (Nagy zaj a bal és szélsőbaloldalon. Felkiáltások: Követeljük a magyar hadsereget!) Szükségesnek tartja, hogy a lövés képességét és célzást ügyességét az ifjúság még a katonai szolgálat előtt sajátítsa el. Csak rövid idő kérdése a magyar ezredk átnevezése, a magyar felnevelés. (Zaj a szélsőbaloldalon.)
Kubik Béla: Nagyon hosszú!
Sréter Alfréd: Kérdés az, hogy a közös hadsereg magyar része is láttassék el a szükségesekkel, felszereléssel. Szeretné, ha szavat meghallanék fenn az uralkodónál. Nyugodtan szavazza meg a javaslatot, órázzettel. (Helyeslés a jobboldalon.)
Benedek János: Nem vonja kétségbe, hogy magyar szívvel jönek Sréter érzelmei, de magyar szív és magyar szív között különbség van.
Béthy Akos: Kurucz szív, labancz szív.
Benedek János: A jobboldal felfogása temperamentum dolgában kibővíti az ellenzékétől. A Lloyd-külváblakból másképp látják a világot, mint a besorozott közönségek. Nem a fordalmi vírtól, hanem attól a szellőtől félt a nemzet, mely az osztrák uralkodóra felül kerekedik s amely 56 évvel ezelőtt nem minket, hanem azokat seprte el.
A nemzet ténylegben szeretné látni azt, hogy az uralkodó is tudja, ismeri, hogy Magyarország az erősebb fél.
Sréter meggyűszik abban, hogy az újonczok a tarezküleg felállítására szütségek. Ez a kijelentés ezáltalannak, linbaváának akarla feltüntet az ellenzék küzdelmét. Még az nem volt a vitában, hogy az Adrián való érdekeink megvédésére kell a szaporítás. Kerekén tagadja, hogy így lenne az Adrián érdekeink Ausztriával, más Trieszt és más Fiume érdeke. Fiume alig tud talpon állni, pedig dédelgetjük Pólaban uszákl, fűrdik a tengerszertnek. Ha ide levelet kapnak, előbb az Besze megy és azután megy Pólabá a Reichskriegsministeriumól. Az Adrián való érdekeink hatátság megvédelmezéséről csakis földi főtiszttal lehet beszélni. (Helyeslés a bal- és szélsőbaloldalon.) Az osztrák császár mindig megkapja a magát, de a magyar király soha. (Élénk helyeslés a szélsőbaloldalon.)
Rákosi Viktor (a honvédelmi miniszterhez): Lesz konzesszió, vagy nem! (Derültség.)
Benedek János: A hangzatott gyenge kívánásokat rekompenzációnak nem tekinthet. Egy bécsi vihar könnyen esépherhet Széllt. A miniszterelőnök azt mondotta, hogy a kétvés katonai szolgálati idő behozatalának költségét önerészen kell megfontolni. Kérd, hogy lát az megegyezésk az órázzettel, hogy az újonczszám emelését minden tájékozódás nélkül megszavazza a jobboldal?
Fejérváry Géza báró honvédelmi miniszter: Helyes!
Benedek János: 1889-ben Apponyi tiltakozott az ellen, hogy leikuszmeretlenül, pontatlanul indokolják a katonai költségemlést. És ma? szomorú dolog erről beszélni.
A mi hadseregünk ma nem néphadsereg, hanem egy régi, hagyományos császári, egy deszpoticus hadsereg. (Zajos helyeslés és tetszés a bal- és szélső baloldalon.) Hivatkozok Apponyinak 1889-ben tett kijelentésére, felolvassa beszédének ide vonatkozó részét.
Foglalkozni kell a javaslattal minden szempontból. Ó foglalkozni fog meg egy szempontból, a

melyet még a vita folyamán nem hallott, társadalmi, szociális szempontból. A közigazgatásnak átalakítása következtében meg vagyunk fosztva attól, hogy a vármegyekben olyan hangokat halljunk, mint régen, amikor valóságos vedőbástyák voltak az alkotmányok. Most az érdekképviselet vonult be a törvényhatóságokba, a virilisták vonultak be oda, akik a maguk érdekeit képviselik. (Helyeslés a szélső baloldalon.) Községi gyűlésekre már a virilista a botospáncját is elküldheti maga helyett. A törvényhatóságok állásfoglalásában ma már nem mindig lehet bízni, de most meggyőzőbbéltünk magatartásukból arról, hogy nem követik tükén-bkron át a kormányt, ha a nemzetet nemcsak nemzeti érdekeikben, hanem anyagi tekintetben is sértve látják. Alkalmazkodjanak ehhez a jobboldali képviselők. Nem akarja ugyan ebben a képviselői utasítás felelősségét látni, de a képviselőknek elvileghez ragaszkodniok kell. (Mozgas a jobboldalon.)
Vázsonyi Vilmos: De ha nincsenek elveik!
Benedek János: Kövessék a törvényhatóságok feliratát.
Salacz Gyula: Nem a törvényhatóság küldött fel ide, hanem a választók.
Pap Zoltán: Majd megmozdul az ország!
Pozsgay Miklós: Akkor jó volt, a mikor a nyugdíját szavazták meg.
Salacz Gyula: Mezzszógalám érte, dolgoztam.
Benedek János: Sajnálja, hogy éppen Arad város képviselője beszél így!
Salacz Gyula: Ötven a választó, azt a feliratot csak meggyászóztóvenen hozták! (Zaj a szélsőbaloldalon. Élénk eszenget.)
Varday Károly: Majd nem választják meg!
Benedek János: Salacznak csak Jokait idézheti: Mire megváltunk! (Derültség.)
Varday Károly: Talán érdemre vágyik?
Elnök (eszenget).
Felkiáltások a szélsőbaloldalon: Ne szőljon közbe, hanem beszéljen.
Benedek János: Egy epigrammával felel erre: Szent emléki mi előttünk Arad, de követeljővőre odázza marad. (Zajos derültség.)
Salacz Gyula: En szolgáltam a hazáért!
Elnök: Kéri a közbeszóló képviselőt, hogy a közbeszólásoktól tartózkodjék!
Vázsonyi Vilmos: Ó a tizenegyedik aradi vértanú (Élénk derültség.)
Benedek János: Sajnálja, hogy képviselőtársai kemelenségeket szerzett magának és lehetősé tette, hogy ő legyen a tizenegyedik aradi vértanú. (Élénk derültség.) Halás Zichy Jenőnek, amiről éppen a hajdubüszörömyi választók feliratára hivatkozott beszédekben.
A miniszterelőnök azt mondotta, hogy nincs még törvényben kimondva az önálló magyar hadsereg. Ennek ellenkezőjét tudja bizonyítani: 1818-ban, mikor önálló, független, szabad lett Magyarország, csak nem kellett külön törvényben kimondani a magyar hadsereg önállóságát, függetlenségét.

Deák hagyatéka.
A 67-es törvény megalakított sem mondta le soha a magyar nemzeti hadseregről, ebben a véleményben volt maga Deák Ferencz is!
Rákosi Viktor: Deaknak ez a hagyatéka nincs Széll Kálmánnál. Hol van?
Benedek János: Felolvassa Deákna a véderőtörvény meghozatalánál, 1868-ban mondott beszédek idevonatkozó részét. Széll ennek éppen ellenkezőjét mondja.
Rákosi Viktor: Ezért fordít hátat Deák Ferencz szobra a szabaddelvi pártnak. (Derültség.)
Benedek János: Deák is abban a véleményben volt, hogy a hadsereget a kiválmakhoz képest alakítani kell. A nemzet beköbén nem szorulták, mert így nem fejlődhetik, a nemzeti ezleket soha nem érheti el. (Élénk éljenzés a szélsőbaloldalon.) A nemzet igényeinek növekedésével változni kell a Deák Ferencz alkotásának, a hadseregnek is, mert a nemzet szétruga különben azt a ruhát, a melybe beleszorították. (Zajos tetszés és taps a bal- és szélsőbaloldalon.)
Foglalkozik Tisza István beszédével. Nem igen van beavatva a külpolitikába, amint hogy a magyar kormány sines... (Zajos helyeslés és tetszés a szélsőbaloldalon. Felkiáltások: Persze, hogy nincs. Még az interpellációkra nem válaszol) de ő nem lát küllenséget. Tisza beszélt a polgárság és a katonaság közti viszonyról is. A polgárság és a katonaság között éppen úgy lehet barátságos viszonyról beszélni, mint kintünk és Uruguay között. (Derültség a szélsőbaloldalon.) A nemzet nem tud könnyen felejtani, nem lehet kitörölni a nemzet emlékeiből az ütött fájdalom sebeket. A sok méltatlan szenvedést csak jót tekel lehet elfelejtani. (Élénk helyeslés a szélsőbaloldalon.)

Határozati javaslat.
Benyújtja a következő határozati javaslatot:
1. Utasítatik a kormány, tegye meg a megfelelő intézkedéseket arra, hogy a katonatiszti házassági övadék (kauzói) intézménye a hadseregben, mint a magyar királyi honvédségben, magyar királyi csendőrségben és általában mindenütt, a hol az jelenleg fennáll, megszűntessék.
2. Tegye meg a kormány a megfelelő intézkedéseket arra, hogy a párbajkényszer az egész hadseregben eltöröltesék.
3. Utasítatik a kormány arra, hogy a véderőtörvény mielőbbi revizója alkalmával tegyen mielőbbi előterjesztést az iránt is, hogy a legénység átonányához tartozó s egyéves önkéntesi vagy hadapróbi minőségű nem bíró állásúak is jelentkezhessenek tiszti vizsgára s alkalom nyúlásuk a megfelelő képzettséggel bíró állásúaknak arra, hogy tisztekké lehessenek.
A javaslatot nem fogadja el, hanem aszlatkozik Tóth János határozati javaslatához. (Zajos helyeslés, éljenzés és taps a szélsőbaloldalon.)
Elnök: Megállapítja a holnapi ülés napirendjét és az ülési 3 órákor bezárja.

Budapest, márczius 2.
Két mandátum. Két választókerület döntött ma gazdátlan madatuma felett. Az egyik elg különös módon Györfly Gyula-nak jutott, annak a Györfly Gyulának, a kit a parlament feloldozása megfoglalóztatása miatt a képviselői állásra inkompatibilisnek jelen

lel. Mert az alkohol egy eszköz a kezében, amelyvel uralkodik az emberek felett s végül, mert a korsómarosok és pálinkamérők által hatahában tartja a választókat. Ebben a szerencsétlen országban a demokrácia s az alkoholizmus karöltve járnak. Ha a választó felhárad a reá erőszakot uralom ellen, nyomában ott terem a pálinkamérő s odanyújtja neki a poharat. — Ígyl és szavazz! — ez a jelszó s ha ncha-néha fel is tamad bennünk az önértet, lassankint a civilizált államok legutolsóbbika leszünk. Mert egy megdöndöthetetlen törvény szerint a népeknek fizikai ereje a mértékletes életmódban rejlik. Egy nemzetnek vér kell, hogy legyen az ereiben, hogy dolgozhasson és küzdhessen. Már pedig a vért a kenyér csinálja, az alkohol csak lymfatikusá teszi az embereket. Világos tehát, hogy az a nemzet, a melyik ivasmak adta magát, el van veszte s bünsök mindazok, a kik alkalmat nyújtottak neki, hogy szenvedélyeinek hódolhasson, a gyarostól kezdve, a ki az italt készíti, egész az államig, a mely megegyedik, hogy árusítsák.
Vernier megkönnyebbülten sóhajtott fel, mikor a szigorú Angogne tavozott. Az irodában elmesélte Mareuilnek a jelenetet, a mely közte és az orvos közt lefolyt.
— Ugyan kérlek, — kiáltotta a hajdani hirdetősi úgnök, csak nem fogsz ebből lelkiismereti kérdést csinálni! Az ilyen szep-hangzású, humanus beszédeknek tisztán tudományos értékük van. Angogne doktor tudós s felhasználta az alkalmat, hogy neked egy elvont tárgyról felolvasást tartson. Megengedem, hogy a nézeti elméletileg igazak, de a gyakorlati életben semmiesetre sem lehetne őket megvalósítani. Hát azelőtt nem készítették pálinkát? ... Azt hiszed? ... hiszen őseink kupaszáma itták. A Vernier-Mareuil-Cordon jamnet az időben hypocra-nak, vagy hydromelnek hívták. Az ő méreg-erős kottyaléknak jobban ártottak szervezeteüknek, mint a mi finom likörjeink a mi vővőinknek.

(Folyt. köv.)

A képviseelőház holnap, kedden, délelőtt 10 órákor ülést tart, a melyen folytatják a katonai javaslat tárgyalását. Az ülés végén válaszol a miniszterelőnök Csávolszky Lajosnak gróf Lamsdorff utazása tárgyában és Csernoch Jánosnak a végrendelet nélkül elhalt katolikus alsóbbrendű papság hagyatékának tárgyalása ügyében tett interpellációjára. A javaslat elolvá Lovász Márton, Brázay Kálmán, Reich Aladar, Luby Béla, Pozsgay Miklós, Jasth Gyula és Gabányi Miklós vannak felrakozva.

Budapest, márczius 2.
Két mandátum. Két választókerület döntött ma gazdátlan madatuma felett. Az egyik elg különös módon Györfly Gyula-nak jutott, annak a Györfly Gyulának, a kit a parlament feloldozása megfoglalóztatása miatt a képviselői állásra inkompatibilisnek jelen

vámbiztosok és ügyvédek vettek az ügyet kezükbe.
Deák Ferencz urasági érdekeit hirneves nagy-kanisai ügyvéd képviselte. Deák nagy tisztelője, később országgyűlési képviselő: Veszer Imre. A szőlőváltás értéket ő hozta személyesen Pestre s adta át Deáknak. Ez mintegy huszezer forintot tett.
Fizony ennek nagy részét nyomban elosztogatta Deák szegényebb rokonai között. Hat évig élt még ezután, de halálakor ebből már nem volt semmi. Istenes ezéha ugyan, de nyomtalanul párolgott el kezéből.
A pénz nem tudta megőrizni. Még kevésbé tudta gyümölcsözöztetni. De nem is akarta, nem állott természetben. Csak arra ügyelt, hogy függetlensége szerény életmódja mellett tökéletes legyen és soha egyetlen filléryi értékig senki vele szívességet ne gyakorolhasson!
De azért nem kell binni, hogy részvényei nem voltak s hogy ő nem volt alapító. Volt ő. Csak hogy a mai v.lóg nevet az ő alapításán s az ő részvényein.

A MÉREGVÁSÁR.

Irta: OHNET GYÖRGY.
Szegény anyja a temetés után kétségbeesésében Vernierhez rohant s borzasztó jelenet folyt le közöttük, a melynek az összes gyárimunkások fittantúi voltak.
— Azok a gyilkos folyadékok ölték meg az én szegény gyermekemet, a melyet véle köstöltattak — kiáltotta hangosan zokogva. — Mindig mondtam szegény: — Mikor a tizedik udagot köstöltam, úgy éreztem, mintha olvasztott olmot tartanék a számban... Ez tette üt tönkre, azért halt meg, hogy én százezerket gyűjthessen halomra. De ez nem fog önnek szerencsét hozni...
Mareuil a ki szintén jelen volt, hiába

igyekezett megnyugtani a szerencsétlen asszonyt; végre néhány bankjegyet akart kezébe csuszítani, de az megvetéssel visszautasította az ajándékot.
— Azt hiszi, hogy a pénzé kárpótlást nyújthat a gyermekemért? A mit ellenem vétettek, azt nem tehetik jóvá soha. Megölték a szívemet.
S mikor Verniernek, aki éppen anyai örömkönek nézett elébe, előcsített, hogy megnyugtassa ezt a fájdalomtól felőrült szegény anyát, az lángoló szemekből fordult feleje.
— A gyermekében fog bűnhődni véteért. Igen, ha a mindenható igazságos, fia fog születni, aki épp anyai bánatot és kétségbeesést fog önöknek okozni, mint a mennyit önök szerettek már másoknak!
Verniernek rémülten vonult vissza szobájába; ennek a gyászruhás szegény nőnek az átkozódása mélyen megrendítette. Borzasztó előérzet szállta meg s e naplót fogva komor hallgatásba burkolózott. Vernier nem tudta mivel vigasztalja s mivel osszassa el ennek a kínos jelenetnek hatását. Aggodalmát nem tiltotta el felesége orvosai, Angogne doktor előtt sem, a ki fiatal ember-létére már is hirneves nőorvos volt. Az ifju tanár mélyen elgondolkozva hallgatta.
— Tagadhatatlan, hogy az iparág, amelyet ön folytat s a melyvel vagyonszerzett, rendkívül ártalmas — mondta végre őszintén.
— Ön erre azt felelhetné, hogy a gyújtógyárosok, akiknél a munkások a foszfort kezelik, vagy a tükör- és festékkereskedők, a kiknél a higany rongja az alkalmazottak szervezétet s mások, akik mind az embertársak cégeségének romjain gazdagodnak meg, nem veszedelmesebbek és nem kevésbé bűnösök mint ön. Nem mondom, hogy nincs igazja, hanem gyújtó, festék és tükör nélkül nem lehetünk el, míg a szeszés italok nem elkerülhetetlenül szükségesek. A részegység bűn s a bűn kihasználása a legesenyűbb vétek.
— Azt csak nem kívánhatja uram, hogy bezárjam a gyáramat, amely óriási jövedelmet hajt nekem?
— Ha tisztán erkölcs szempontjából te-

kinténem a kérdést, csakugyan ezt kellene ajánlanom, de mivel a gyakorlati élettel és azzal az emzéssel is számolunk kell, mely az emberi tökéletlenség igényel, azt tanácsolom, igyekezzék, hogy találmányai a mennyire csak lehetséges, ne legyenek ártalmasak. A legjobb volna, ha felhagyna a szeszés italok gyártásával, de ha már ezt nem akarja megtenni, legalább nézze, hogy ne ártsanak. De ki látott már ártalmatlan szeszés italt!
— Ah ön kétségbeeséi! — sóhajtotta Vernier. — Hiszen ha az ön szavait szöserint venném, a legnagyobb gonosztevő lennék. Pedig felemelt fejjel mondhatom, hogy becsületes ember vagyok, hogy sohasem károsítottam meg senkit egy centimemal sem... Hiszen mindent elkövetek, hogy embertársaim segíthessenek. Sohasem távozok tölem szegény üres kézzel, a nőm pedig...
— A neje valóságos anygal! — vágott szavába az orvos. — Tudom, hogy ő nagyon sok jót tesz az ön nevében, de ezzel még nem váltja meg azt a sok gyászt és nyomorúságot, amelyet embertársainak okoz. Az ön vagyona, amelynek most van meg alapját s amely előreláthatóan nagy lesz, sirokon emelkedik. Ön egy temetőre épít s az áldozatai esontjából emeli a falakat. Ezt ne felejtje el! Ha egy olyan ország, mint Franciaország, amelynek ereje föleg szellemi világágon rejlik, az alkoholizmus karjaiba vetimaga, husz év leforgása alatt menthetlenül veszte van. A faj elcsinyul, az észbeli tehetőség eltemul s ott, ahol az értelem, a rend s a türelem uralkodtak: a nyomor, a butaság s az állatias szenvedélyek ünnek tanját.
A búszke, derék, szellemes népet az alkohol az értelmetlen, utálatot gerjesztő állat színvonalára süllyeszti le. Az idegen államok mind törvényeket hoztak, hogy gátat vessenek az alkoholizmus vesztés terjedésének. Az északi országokban a pálinka árusítása törvényesen tiltva van s a részeges embert betörtnek tekintik. Franciaország ezalatt az iszikkosság terén a legelső helyet foglalja el s elől halad az üveggel kezében... S mind ez miért? Mert az államnak haszna van be-

lel. Mert az alkohol egy eszköz a kezében, amelyvel uralkodik az emberek felett s végül, mert a korsómarosok és pálinkamérők által hatahában tartja a választókat. Ebben a szerencsétlen országban a demokrácia s az alkoholizmus karöltve járnak. Ha a választó felhárad a reá erőszakot uralom ellen, nyomában ott terem a pálinkamérő s odanyújtja neki a poharat. — Ígyl és szavazz! — ez a jelszó s ha ncha-néha fel is tamad bennünk az önértet, lassankint a civilizált államok legutolsóbbika leszünk. Mert egy megdöndöthetetlen törvény szerint a népeknek fizikai ereje a mértékletes életmódban rejlik. Egy nemzetnek vér kell, hogy legyen az ereiben, hogy dolgozhasson és küzdhessen. Már pedig a vért a kenyér csinálja, az alkohol csak lymfatikusá teszi az embereket. Világos tehát, hogy az a nemzet, a melyik ivasmak adta magát, el van veszte s bünsök mindazok, a kik alkalmat nyújtottak neki, hogy szenvedélyeinek hódolhasson, a gyarostól kezdve, a ki az italt készíti, egész az államig, a mely megegyedik, hogy árusítsák.
Vernier megkönnyebbülten sóhajtott fel, mikor a szigorú Angogne tavozott. Az irodában elmesélte Mareuilnek a jelenetet, a mely közte és az orvos közt lefolyt.
— Ugyan kérlek, — kiáltotta a hajdani hirdetősi úgnök, csak nem fogsz ebből lelkiismereti kérdést csinálni! Az ilyen szep-hangzású, humanus beszédeknek tisztán tudományos értékük van. Angogne doktor tudós s felhasználta az alkalmat, hogy neked egy elvont tárgyról felolvasást tartson. Megengedem, hogy a nézeti elméletileg igazak, de a gyakorlati életben semmiesetre sem lehetne őket megvalósítani. Hát azelőtt nem készítették pálinkát? ... Azt hiszed? ... hiszen őseink kupaszáma itták. A Vernier-Mareuil-Cordon jamnet az időben hypocra-nak, vagy hydromelnek hívták. Az ő méreg-erős kottyaléknak jobban ártottak szervezeteüknek, mint a mi finom likörjeink a mi vővőinknek.

tett ki. Győrffy leköszönt a képviselői megbízásáról csak azért, hogy újabb megválasztása magát. Most már aztán kíváncsiak vagyunk, hogy mit szól ehhez a kaczer kis játékhöz a parlament s hogyan fogja fogadni Győrffy Gyulát, a ki azt hiszi, hogy egy újabb választás purgatóriumaival az összeférhetetlenségi esetet mindjárt — összeférhetővé avatja? Egyebekben a következőleg folyt le a választás:

Delután 2 óráig Győrffynek 501, Rápolthy-nak 136, 3 órákor az elsőnek 672, az utóbbinak 208, este 5 órákor 701—307 volt a szavazatok aránya. A választást este 7 órákor fejezték be, amikor Győrffy Gyulának 746 szavazata állott szemben Rápolthy 408 szavazatával.

A festségi kortlelben ma báró Harkányi János helyét töltötte be. Két szabadlevél párti jelölt: Dr. Nemess Zsigmond aradi ügyvéd és Juhos Gyula földbírtokos állottak egymással szemben. Amint nekünk távirtozták, Nemest választották meg nagy többséggel.

Politika és növevelés. A Magyar Közélet legújabb számban br. Bánffy Dező: »A magyar nemzeti politika és növevelésünk cím alatt folytatja ismeretes cikksorozatát a nemzeti ideálról. A nemzeti szempontból hibás növevelésről többek között ezeket írja: »A magyar növevelés általában, de különösen a felsőbb körökben és középiskoláinkban, magyar nemzeti szempontból igen fontos kérdés. Állami intézményeink, közoktatásunk és nevelésünk bármennyire biztosítja is a nemzeti iránnyt — ha mindjárt egyenes állami közoktatás keretében is — azt az eredményt, melyet a »nemzeti gondolat« felköltésével elérni akarunk, nem fogják létrehozni, mely alkalmas arra, hogy felsőbb körökben és középiskoláink növevelése kizárólag nemzeti és magyar legyen, pedig a nő van hivatva a család körében, az érzelme világában, a házi-dek lelkeiben és szívében becsapeltetni azt a lelkesedni tudó hazafi érzést, mely nevelés igazi hazafiat, hazafias gondolkodni tudó, hazafias, nagy tettekre képes és hivatott honfiakat és az ezeket nemzeti érdekek önfeláldozására képes tettekre lelkesítő hűlelő honleányokat. A felsőbb körök példáját követve középiskoláink idegen nevelésnek kezébe adja gyermekeit; mindenképp arra fektet súlyt, hogy azoknak különböző idegen nyelvek megtanulásával a külső mázt megadják, a nélküli, hogy kellő eredménnyel gondoskodni tudna a nemzeti nevelés azon hazafias szellemű biztósításáról, mely nélkül igazán magyar nő senkinek sem lehet. Fialteleányaink már igen sokat tudnak az idegen házi nevelésnek vezetésétől arról, mi nem hazai, s csak azt, amit, mikor már fejlettebbek, kezdik megtanulni azt, hogy mi magyar, mi hazai; ezt megtanulják, azt már érzik. Megtanulják a magyar történelmet, meg a magyar földrajzt, meg a magyar zenét és éneket is, de érzéket és gondolkodni idegen nyelven, avagy idegen szellemben.«

A tisztviselők sérelmei.

— Ujabb panaszok. —

Alig van kategória a tisztviselői karnak, a mely ne vette volna kritika alá a fizetésrendezési javaslatot. A megindult mozgalom hullamai egyre érkelek s a posta naponta hozza az érdekelte felhívást, emlékiratokat. Ma a következő panaszokat kaptuk:

A bírói és ügyészi kar.

A nagyváradi királyi törvényszék bírái és ügyészei sérelmeiket a javaslat kritizálása után az alábbiakban foglalják össze:

A törvényjavaslattal visszaható erőt czélzó rendelkezések mellőzessenek és mindazok az állami tisztviselők, a kik magasabb fizetési osztályba soroztak nem lettek, a törvény alapján már megszerezett fizetési fokozatukban hagyassanak meg. A királyi illetékeiben bírói czimmet és jellegű felruházott bírák, valamint a királyi főügyészi helyettesi czimmet és jellegű felruházott királyi ügyészek a rendszeres illetékeik mellett a bírói és ügyészi helyettesek ösztönzésében soroztassanak és a VI-ik fizetési osztály 2-ik és első fokozatba oldóssanak. A királyi törvényszéki és járásbírói bírák, valamint ügyészek a VII. fizetési osztályba soroztassanak.

Ha azonban mindez teljesíthető nem volna, az esetben fentartandó az 1893. évi IV. t. cz. 3. §-ban foglalt az a rendelkezés, hogy a törvényszéki és járásbírói bírák, valamint ügyészek a VIII-ik fizetési osztály 2-ik fokozatába nevezessenek ki és az egyes fizetési fokozatban elhelyezett negy-kétszázötvenöt és százötvenöt a VII-ik fizetési osztály első fokozatig újabb ki nevezés nélkül a ki nevezés sorrendjében. A királyi bírák és ügyészek a IX. fizetési osztály 2-ik fokozatába nevezessenek ki és három-három évi szolgálat után újabb ki nevezés nélkül, ki nevezésük sorrendjében a VIII. fizetési osztály 3-ik fokozatig lépjenek elő. Végre ha a javaslatnak az a intézkedése, hogy magasabb fizetési osztályba csak ki nevezés útján lehet előlepti, fentartandó, akkor a királyi törvényszéki és járásbírói bírák, valamint királyi ügyészek legkevesebb négytizedrésze a VII-ik fizetési osztályba, a királyi bírák és ügyészek négytizedrésze pedig a VIII. fizetési osztály 3-ik fokozatába soroztassanak.

Egy vidéki bíró szembeállítja a tanári és bírói kar helyzetét a következő eredménytáblázat közli:

Table with 2 columns: Age group and Salary. Rows include 1-2 éves joggyakorlók (1000 k.), 3-4 éves joggyakorlók (1820 k.), 5-6 éves törvén. jegyző (2490 k.), 7-10 éves albiró (3160 k.), 11-13 éves albiró (3460 k.), 14-18 éves törvén. bíró (4300 k.), 19-23 éves albiró (4700 k.), 24-28 éves albiró (5100 k.), 29-30 éves albiró (5600 k.).

(De csak ha a VII. fizetési osztályba ki nevezik, különben a 29-30 év-kben is csak 5100 k.) A középiskolai tanárok fizetése és a megfelelő lakbéré az egyes szolgálati évek után a következők:

Table with 2 columns: Years of service and Salary. Rows include 1-5 évig (3160 k.), 6-10 évig (3760 k.), 11-15 évig (4500 k.), 16-20 évig (5100 k.), 21-25 évig (5700 k.), 26-30 évig (6440 k.).

Ezek szerint tehát a tanár kezdő fizetése 3160 korona, a mit az albiró csak 6 évi szolgálatát után ér el. A tanár 13 évi szolgálati dejekor kap 4500 koronát, a törvényszéki bíró ekkor bekövetkező ki nevezésekor pedig csak 4300 koronát kap!

A tanár 30 évi szolgálatát alatt összesen 143.300 koronát, míg a törvényszéki bíró 30 évi szolgálatát alatt legjobb esetben összesen 115.420 koronát kap, úgy hogy a tanár ezen idő alatt 27.880 koronával több fizetésben részesül.

A pestvidéki bírák.

A pestvidéki kir. törvényszék bírái március 1-én a fizetésrendezés tárgyában tartott értekezletükön egyhangulag azon meggyőződésnek adták kifejezést, hogy a bírákhoz az állami tisztviselők közé való besorozása közjogi sérelmet képez, mert az 1869. évi IV. t. cz. a bírói határolom gyakorlását a közigazgatástól elválasztotta s így ez a törvény a bírákat elkülönítet közjogi állásba helyezte, aminek szakszerű folyamánya, hogy minden, a bírói szervezetre vonatkozó s így az anyagi helyzetét érintő adminisztratív intézkedések is külön törvényvel szabályoztassanak. S miután már 1893. évben is megértették a bírói függetlenséggel szoros kapcsolatban levő, közjogi elvet, a bírók annak arra kell törekedni, hogy az akkor elővetett hiba helyrehozásával a bírói függetlenség teljes valószínűsége visszaállíttassék. Erre vetették egyébként a következőkben foglalták össze:

Ha a bírák fizetésrendezése vonatkozólag a külön törvényben való szabályozás most már az idő rövidsége, akár más okból nem lehetséges, úgy kívánják, mondassék ki a fizetési törvényben, hogy ez a bírákra vonatkozólag csak ideiglenes intézkedést tartalmaz és a bírák különállóságának megjelölésen utasítják a kormányt, hogy egy éven belül a bírák magasabb képzettségének megfelelő, a bírói függetlenség és felelősségével összhangásban álló javadalmazási törvényjavaslatot terjesszen a törvényhozás elé.

Az állami mérnökök.

A fővárosi állami hivatalokban alkalmazott mérnökök legutóbb tartott értekezletükön több kívánásaikat a következőkben összegezték:

Az állami mérnöki karnak is tetessék lehetővé, hogy a külső szolgálatban is a VI. osztályba jusssanak. E régből a törvényjavaslattal csatolt A) kimutatásban a VI. osztályban elősorolt tisztviselői állások közé a műszaki főtanácsosi állás is vétessek fel. Kivánják továbbá, hogy az állami mérnöki szolgálati ágakban az egyes fizetési osztályokba beosztott létszám a következő arányban állapíttassék meg: VI. fizetési osztályban 6 sz. 7. fizetési osztályban 20 sz., VIII. fizetési osztályban 30 sz., IX. fizetési osztályban 15 sz. Ezek az emlékiratot a végrehajtóbizottság a földmívelésügyi és kereskedelmiügyi miniszternek közzétette nyújtotta át s a pénzügyi bizottság tagjának is átadta.

Meggyőződése a karnak az, hogy ezeket a kívánalmakat ebben a törvényben figyelembe lehet venni, mert ha a műszaki főtanácsosi állás felvétele nehézségekbe ütközik, akkor ehhez az új címhez egyáltalán nem ragaszkodni és teljesen ki van elégtelve, ha — a rangjelölésükhez hasonlóan — a műszaki tanácsosi, vasuti- és hajózási felügyelői, valamint az iparfelügyelői állásokat — ezek egyrészt a VII-ik osztályba, — mint amelyben jelenleg az egyes létszám van beosztva, a másik kisebb részét azonban a VI-ik osztályba sorozzák.

Kossuth Ferenc országgyűlési képviselő, lapunk főmunkatársa ma az állami mérnökököt a következő köszönet irásokat kapta:

Nagyságos Kossuth Ferenc urnak országgyűlési képviselő Budapest.

Az állami tisztviselők fizetésrendezéséről szerkesztett törvényjavaslat bizottsági tárgyalásánál Nagyságod karunk érdekében komoly, őszinte szót emelt.

Sietünk hálaát kifejezni közszemlénkkel együtt, mert eltekintve az »millet fő szolgas nem csekélységeként méltányolható részétől, a melyben a fizetés-endezés tervezetében foglalt súlyos sérelme volt kegyes rámtanulni, feltárta, mi a karunk régi sérelmét is: hogy csak tanácsadók szerepelt ott, a hol az intézkedést csak műszakilag képzett és foglalkozott egy teljesítette.

Midőn ezért mi őszinte igaz közszemlénkkel adózunk, kérjük Nagyságodat, méltóztatásig odahatni, hogy a fizetésrendezésből kifolyólag az állami mérnöki kar helyzete méltányosa t-tesék.

Ez irányban történt közös megállapodás szerint méltányos kívánásunk az lenne, hogy miként más oklevéllel bírói tisztviselő, például a bírák ki nevezésekor a IX. fizetési osztályba soroztassanak és a VI. rangosztály is, mely karunktól ez ideig elzárva volt, nyitassék meg számunkra a következő elosztással:

Az összes műszaki személyzet
15 százaléka soroztassék a VI-ik fizetési osztályba, műszaki főtanácsosi czimmettel;
25 százaléka soroztassék a VII-ik fizetési osztályba, műszaki tanácsosi czimmettel;
30 százaléka soroztassék a VIII-ik fizetési osztályba, mérnöki czimmettel.
Ezzel elérné az állami mérnök azt, hogy 27 évi szolgálat után a VII-ik rangosztályba jusssanak 4800 korona fizetéssel, holott a középiskolai tanárok már 25 évi szolgálat után 5600 korona fizetést nyernek az új fizetésrendszer szerint.

Ez esetben anyagilag elégedett műszaki kar szolgálná az államot.
A kar másik sérelmének — a véleményező hátsóor — szanalásával együttesen az ország gazdasági élete buzgó és munkatársával, holott a kar csak tészed, ellentétben más országok műszaki tényszerűvel, ahol a mérnök az állami műszaki funkciókat önállóan és szakértelmének súlyalát teljesítheti.

Hivatkozással a mérnöki kar érdekeit iránt eddigi tanúsított jóindulatára és hivatottságára, mely tisztelettel kerjük Nagyságodat, hogy a küszöbön levő tárgyalásoknál és azután is kegyeskedjék támogatni érdekeinket a mar-már elnyomni készülő áramlat ellenében. Nagyságos urunknak maradván kitüntetett tisztelettel Szepesi-Szent Györgyön, 1903. évi február 27-én, a kir. állanépítészeti hivatal műszaki személyzete: Gyárfás Győző kir. főmérnök, Szabó Károly kir. főmérnök. Maloms Máte kir. mérnök.

Egy másik írás így szól:
Kossuth Ferenc orsz. képviselő urnak Budapest.

Nagyságos urunk! Nagyságod a műszaki személyzet érdekeit mellett való állásfoglalásával örökös hálaóra kötelezett le bennünket. Nagyságod nevét minden hazafi szívében viseli, de a műszaki tisztviselők különösen nagy ragaszkodását a pénzügyi bizottságban érde-

kükben elhangzott szavaival legnagyobb mértékben nyerte el. Mint a munka szerény dolgozó tagjai vagyunk, az ipar, s így a haza fejlődését virágzásba hozni, főfőrekvésünk — lehet-e ennél-fogva hazafiasabb tény, mint az illetőknek érdekeit istápolni, süllyedéstől megóvni? Fogadjuk emellett Nagyságod ezen hazafiaságának újabb megnyilatkozását melyen érzett köszönetünkkel egyuttal legyőz meggyőződésünkkel tisztviselői karnak, ezen őszintelen hazafiaságot sora elefelejtjen nem fogja.

Izen chajítottuk volna, ha a Pénzügyminiszter ur Nagyságod magasos be zedének ezen részletére is reflektált volna s mellőzéstünk okát meg tudhatnók.

Az állam telbetsége szerint dotálja munkáit, de ossza el ezen dotációját egyenlő mértékben. Nagyságodhoz most azon kérelemmel fordulunk, hogy jóváhagyja a tarisa meg iránunk jó indulatú legyőz szolgálat — a mi kerk kiváló tisztelettel Szeg-zárdon, 1903. február hó 28-án, alázatos szolgálat: Perszina Altréd kir. főmérnök, Klein József kir. mérnök, Rhédey Adolf kir. mérnök, Tóth Henrik kir. mérnök.

Miért harcolunk?

Azt a nagy nemzeti harcot, a melyet az Egyetértés inéziált, ébrentartott és Isten segítségével győzelemre is fog vinni, ránk nézve könnyűvé tette a közönség, a mely meggedezt bennünket tetterében, megtartotta és egyre növeli elszántságunkat arra, hogy végre-valahára leszámojjunk az osztrák szoldateszka tulkapásával és fosztogatásával. Nap-nap után igyekeztünk rászólgálni arra a meleg elismerésre, a melyben ezert a független magyar közönség részésszint minket és a melyből a legnagyobb rész kétségtelenül melán illeti meg a mi nagyvenerálo munkatársunkat, Kossuth Ferencet, a ki a függetlenségi párt élén állva velünk szövetségelt és a kívül való e szövetségünket olyaténképp sikerült állandósítanunk, hogy publicisztikai tevékenysége most már kizárólag az Egyetértésé.

E küzdelmes harcot megszenteltit az egész magyarságnak tömör csoportosulása, a mely bizavt remélnünk engedi, hogy végre mégis a nemzetiszínű trikolor fog győzedelmeskedni a fekete-sárga szellem fölött.

A magyar nemzet millióit folytatott és folytatandó e küzdelmünkben nem volt szabad és nem szabad a jövőben sem megfellekedeznünk a magyar államot jelentő, a nemzeti eszmét és kulturát szolgáló tisztviselői karról sem, ezernyi ezer családról, a melyekkel szemben a kormány újbol érvényesíti, vagy érvényesíteni óhajtaná omnipotentiaális hatalmát. Evtizedek óta küzdenek jogos érdekeikért s nekünk sajtónak most kell azon lennünk, hogy az ország képviselőtestülete érvényesítse akarátát. Most kell gondoskodni szolgálati pragmatikáról és mert megint csak hosszú évtizedek múltán kerülhet sor rá, most kell őket megillető ekzsztentenziahoz segíteni, legalább is olyanhöz, mint a milyen van az ország esküdt ellenségeinek, — az osztrák katonatiszteknek.

Ezekhez a politikai akciókhoz, a melyeket igaz lelkesedéssel folytatunk, zsurnalisztikai feladatok járnak, amelyeket fölünk telhetőleg, a mivel magyark olvasóközönség izlésének és igényének megfelelően teljesítünk. Jó és érdekes lapot adni, ez a legfőbb törekvésünk s azt hisszük, hogy el is érjük kimerítő politikai és gazdasági tudósításaink mellett bőséges hírvirratot, a társadalmi és művészeti események kelő méltatásával. Tárcaíróvatonkban — hiszen ezt látja az olvasó minden nap — irodalmunk kiválóságai irnak, élükön illusztris szépirodalmi főmunkatársunkkal, Eötvös Károlyval. A regények közül is a legjavát választjuk közönségünk számára; most is a világhíradalom egyik jelesének, Ohnet Györgynek legújabb szenzációs művét, a Méregvászart adjuk, a melynek kizárólagos közlési joga a miénk.

A magyar ház asszonyának, a gyermekeknek is azonfelül, hogy lapjuk az Egyetértés és hasznos olvasmányuk, egyuttal Divatszalonjuk is. A ki csak kívánja, kedvezményes áron, (egész évre 4 frtet, félévre 2 frtet, negyedévre 1 frtet) kaphatja meg lapunk útján a kitünően szerkesztett, modern divatlapot, mely más után tetemesen drágább.

Előfizetési árak

Egy hónapra 1 frt 80 kr
Negyedévre 5 „
Félévre 10 „

Az előfizetési pénzek (legelőszérűben postautalványon) az Egyetértés kiadóhivatalába küldendők: IV., Vármege-utca 11. szám.

Budapesten telefonon is megrendelhető az Egyetértés; a kihordó már másnap hozza a lapot az előfizetési nyugtával együtt. Telefon-szám: 706.

Az Egyetértés kiadóhivatala.

EGYHÁZAK.

Uj román püspökség Temesvárott A hazafias románság körében régóta foglalkoznak azzal az eszmével, hogy Temesvárott külön román püspökséget létesítsenek. Ennek az eszmének a megvalósítására e hó 16-án ül össze Metianu metropolita-érsek elnökléte alatt a püspöki zsinat. Az új temesvári püspökséghez az aradi egyházmegyéből négy, a karánsebesiből pedig hat esperességet fogunk csatolni.

Érseki koadjutor. PárvySándor kánonokot, mint Egerből jelentik, közelebből kifogják nevezni az egré érsek koadjutorává. A kánoni eljárás már be is van fejezve. Párvy kánonok tegnap érkezett Bécsből Egerbe, a hol a polgárság nagy ünnepséggel fogadja.

Egy püspökség jubileuma. A görög-katolikus szamosújvári püspökséget tudvalevőleg 1853-ban szervezte és állította fel az akkori kormány. Ennek most éppen az évben lesz ötven esztendeje. Ezt a félévszázados évfordulót, mint esztendőket, a püspökség megjelölő jubileumi ünnepséggel szándékozik megünnepelni. Ebből a célból jubileumi szemelvést is szerkesztenek, melyből kitétnék, hogy a püspökségnek 1853-tól kezdve a köztársasági püspökök voltak: Alexi János, Pável Mihály és a jelenlegi püspök: Szabó János. Az első püspököt 1854-ben iktatták be hivatalába.

Főpásztorok üdvözölése. Ungvármegye törvényhatósági bizottsága gróf Török József főpásztor elnökléte alatt tartott közgyűlésén elhatározta, hogy Firczak Gyula unkmács-egyházmegyei és Meszlényi Gyula szatmár-egyházmegyei püspököknek küldöttségleg üdvözölő feliratot nyújt át. — Ugyanígy határozatot hoztak Bereg és a többi szomszédos megyék törvényhatóságai is. Ungvár város képviselőtestülete hasonló módon üdvözli a kitüntetett főpásztorokat. Firczak Gyula püspök tiszteletére pedig díszes fakilyásmenetet rendez. Firczak Gyula püspök belső titkos tanácsosa történt kinevezetése alkalmából, a hivatalos esküt e hét folyamán, Budapesten fogja őfelsége előtt letenni.

VIDÉK.

A függetlenségi párt diadala Dabason. F. nyas diadalt arstott a mult hó 28-án, a megejtett közgyűlési tisztújítás alkalmával, a függetlenségi és 48-as párt Alsó-Dabason. Tegnap előtt töltött be az 1902. év végével lejárt közgyűlési előző rok helyeit; két hónapi igazgató harcz után — mely a régi kormánypartit, korteszolokra küntönek bizonyult előjáróság és a függetlenségi párt között, egy kis követválasztási erejével és mozgalmával határozottan folyt le — minden vonalon a függetlenségi 48-as párt győzött. A l-késedes az új függetlenségi párt-jelölt: Szivós Zsigmond mellett határozottan volt, melynek eredménye, hogy 162 szavattal győzött 23 szó ellenében. A lelkes hangulat a szomszéd községekben is elterjedt s bizton remélhető, hogy a legközelebbi képviselőválasztáson — fényes győzelmet arat a függetlenségi lobogó.

Karancseberi küldöttség Budapestre Karancseber város polgárságának huszonöt tagú küldöttsége szerdán a fővárosba érkezik, hogy a karancseberi háztségi vasut mellőbbi kiépítést kerje a kormány tagjától.

A komáromi kórház A komáromi kórház Szél Kálmán helybírminiszter közérkezési jelleggel ruhozta fel legutóbbi keltzett leiratában. A városi közköztársaság kötséget naponta 1 koronára 80 filléren át aptotta meg a miniszter.

Tüntető körmenet

a katonai követelések ellen.
A főváros polgársága és az egyetemi ifjúság erélyes tiltakozással támogatja az elszánt küzdelmet, a melyet benn a parlament izgalma legközelebb folytat az ellenéek a katonai követelések ellen.

Ma este érkekezletre gyűltek össze s megalakították az előkészítő bizottságot, a mely holnapot fogva permanenciában marad s a legelső kezű mozgalmat indítja meg arra, hogy a tiltakozás méltó legyen a fővárosos és ahhoz a vezető szerephez, a mely a fővárost megalatja.

Az érkekezleten igen sokan jelentek meg. Ott láttuk a többi közt Boda Vilmos, Holló Lajos, Leszkay Gyula, Egrv, Lengyel Zoltán, Sebess Denev, Molnár Jenő, Kubik Béla, Malatinszky György országgyűlési képviselőket, Mezey Péter Sümegi Vilmos fővárosi bizottsági tagokat, dr. Vig Viktort s Hoffmann Ottó, az egyetemi ifjak vezérét. Eljött gróf Zichy Jenő is, de az érkekezlet akkor már véget ért.

Holló Lajos nyitotta meg az ülést. A szép tüntetést, a melyet a polgárok indítottak meg, ki kell vinni az utcára. Kivánatos, hogy az ifjúság csatlakozzék a polgárok mozgalmahoz, hogy a tiltakozás erélyes és egységes legyen. A királyi szembélyet el kell választanunk küzdelmünkől, am a kórnemzetek ott kell elvonni a várpalota előtt, hadd lássa a király, hogy a nép, a főváros és az ország népe nem akarja megadni a követeléseket. A nema szónak, a sültogásnak nincs érte-me. (Ugy van!) Indítványozza, hogy a negytiléssé, a melynek szónokait végleg majd csak szombaton állapítjuk meg, vasárnap delután fél óráig örökös tásák meg az új országziada előtti téren, a kórnemzet pedig a megatározott utakon végighaladva, a koronázó kilyák tüze mellett vonogyan ismét vissza a parlament épülete elé. (Helyeslés.)

Kubik Béla a függetlenségi és negyvennyolcas párt nevében üdvözli az érkekezletet. A párt tagjai készséggel támogatják a polgárok és az ifjúság nemes tervét. Mind ott lesznek a negygyűlésen, mert a polgárság tiltakozásából merítenek erőt a további küzdelmre. (Eljenzés.)

Lengyel Zoltán örömmel látja, hogy nem hiába szólította föl az ifjúságot. Első hívásra fölemelte a haza reménye tiltakozó szavát már a mult alkalommal is. De ne elégedjünk meg a pusztá tüntetéssel. Tiltakozzunk állandóan, szüntelenül, naponként. Szerdán a hatvaniak jönnek Budapestre tiltakozni, pénteken Zilah és Szatmármegye függtelen kiserjái. Fogadjuk őket meglőssé s nagy tömeggel kísérjük el a parlamentig, a hol

átnyújtják tiltakozó feliratukat a Ház előlkének. E két vármegye lakossága tulnyomóan ellenéek és három képviselője mégis a javaslat mellett szólalt föl. (Szégyen!) Feljönnek a debreczeniek is, a kik megcsináltak a negyvennyolcas és negyvenkilencel. A legutóbbi veder-vita alkalmával, a melynek Rudolf királyi halála vetett véget, a nép mindennap megrerette magát, csak azért, hogy tüntetés legyen. A kormányval még csak megbírkóunk, de nem az osztrák császári ház mögé bujó ellenégekkel. (Taps.) Mindent megszokott már a magyar. Megszokta a német vezényszó, egyebet se huzat, csak a Gotterhaltét (Taps.). a kétféle sást pedig már észre se veszi. A polgárságnak támogatnia kell a függetlenségi képviselők küzdelmét, különben hiába harcoltak.

Az ifjúság szónoka utólag Sebess Dénes beszélt. A márczusi ideálokat a rajongó ifjúság valósította meg egy nap alatt, mikor a komoly politikusok erre gondoli nem mertek. A képviselők ott folytatják küzdelmeiket, ahova őket a szavazók bizalma rendelte, a polgárságnak künn kell a kötelességet teljesítenie. Rendező bizottságot kell kiküldeni, amely állandóan működésben s szervezte a tüntetést. Hadd lássa meg mindenképp, hogy amit a többség akar, nem a nép akarata.

Egry Béla, Molnár Jenő, Mezei Péter azt hangsúlyozták, hogy a vidékről érkező küldöttségeket és pedig a hatvaniakat szerdán, a zilah- és szatmármegyeieket pénteken délelőtt fél tíz órákor nagy ovációkkal kell fogadni a keleti pályaudvar előtti téren. Az érkekezlet az indítványokat egyhangulag el is fogadta.

Végül Holló Lajos összegzte az érkekezlet határozatait és kimondta, hogy az előkészítő bizottság holnapot fogva a Metropole szállodában állandó permanenciában marad, este hat óráig mindennap ülést tart, gondoskodik arról, hogy a negygyűlésre a főváros polgárságát plakátokon is figyelmeztessék, az egyetemi ifjak pedig kisebb csoportokban fökeressék a kórnemzet utvonalon levő házak tulajdonosait s megkerik őket, hogy díszítsek föl házaikat.

A menet zászlókat, jelvényeket, táblákat visz magával különféle feliratokkal. Egyebek közt ez is: *Le az osztrák ármádával!*

A negygyűlés és a kórnemzet az előkészítő bizottság holnap délelőtt jelenti be Rudnay Béla főkapitányának. A bejelentés így szól:

Méltóságos főkapitány ur!

Budapest székes-főváros polgársága és az egyetemi ifjúság a katonai javaslatok tárgyában márczusi nyolczadikán negygyűlést és tüntető körmenetet tart. Van szerencsénk ezt Méltóságodnak tiszteletteljesen bejelenteni. A negygyűlés és a tüntető körmenet programja a következők:

Márczusi nyolczadikán délután fél tíz órákor negygyűlés a katonai javaslatok tárgyában. A negygyűlés szónokai a polgárság és ifjúság szónokai kivál gróf Zichy Jenő, Holló Lajos, Barabás Béla.

A kórnemzet zászlókkal, nemzetiszínű és egytel jelvényekkel és feliratokkal a parlament előtti térről az Alkotmány-utczára, Váci-körútra, Andrássy-utca, Terev és Erzsébet-körútra, Kerepesi-utca, Kossuth Lajos-utczára, a Váci-utczára egy részén a Petőfi-s.óhor elé és onnan tovább a dunaparti körvön keresztül a Lánchídig, a Rudolf-frakparton végig visszamegy a Szabad-ságterre, ahol a fakilyákat elöktik.

A menet részere a paristak elötti téren fakilyákat fognak kiosztani s a menet innen a Szabadság-terig égv fakilyákkal halad.

Kérjük Méltóságodat, hogy ezen bejelentésünket tudomásul venni méltóztatassék.

Tisztelettel Kardhordó Árpád, dr. Vig Viktor és társai

UJDONSÁGOK.

Katonamulatság.

Az első pillantásra jelentéktelen dolog az, a melyik okot ad ezeknek a soroknak a megráadás. Arról lesz bennük szó, hogy Komáromban vasárnap délelőtt egy főnagyról rekedt muzs. kaja mellett mulattott egy zupás örmeater. Ez a sorvány váz. Most már fölcizkozomázhatjuk a mellék-körülményekkel. Az az örmeater a Götterhalte-t reesglette a fonográfon keresztül. Nyitott abakból, a mely a város körzójára tekint, abban az órában, a mikor ott setált az egész város. S Komáromban, ahol csak a minap történt országos katonai botrány, amely miatt interpelláció lesz holnap a parlamentben. S teljes két órán keresztül, folyton szólt hamis harsogással, de annál igazabb lelkesedéssel az a nóta. Az örmeater pedig pipával a szá-jában kikönyökölt az ablakban s szeretettel őrizte a kedves masináját. Nehogy elfújja az ablakból a szél, vagy pedig léüsse onnét valamelyik felhaborodott jószágjún.

Hát kerem, ez az apró dolog jobban jellemzi azt a szellemet, a melyik a kaszárnyákban gözögöl elő, istállószagot és magyaryűlöletet, elmaradottságot és pök-hendiséget, brutalitást és hülyeséget egyformán hordozva magával, mint száz kard-affer és ugyanannyi közös hadgyimnász-teri böcs és körüncfont nyilatkozat. Az az örmeater egy pont, egy zérus. Detagja a büszke armádiának, hosszú éveken át magába szivta a gondolkodását s megvan onnét győződve, hogy futyulhat egész bátran az egész civiliz. bagyaszágnak. Hogy Komáromban ezélett pár nappal lemeszáróltak egy polgarembert, a kinek a jajkiáltása felhat az ország törvényhozó házáig, a közvélemény diühöz felhaborodása: ez mind smarn, hogy a katin valasztékos nyelven fejezzük ki magunkat.

Csak azért is! S a mikor haladós gyán fekszik

száját. Legfeljebb jöghatár bele, ha a hátát szablják a hadnagy urak.

S vígan szól a nő, a melyik mellett nem is olyan nagyon régen, tizenhárom marit halt meg Aradon...

Személyi hírek. Ottó és Ferdinánd Károly főhercegek Dauhovesky főudvarmester kíséretében ma Montekarlóba érkeztek. Vilmos trónörökös és Eitel Frigyes herceg tegnap este indultak Berlinből el keleti utazásukra.

A király Budapestén. Ottó és Ferdinánd Károly főhercegek Dauhovesky főudvarmester kíséretében ma Montekarlóba érkeztek. Vilmos trónörökös és Eitel Frigyes herceg tegnap este indultak Berlinből el keleti utazásukra.

Ebéd a miniszterelnökénél. Széll Kálmán miniszterelnök és néje ma délután 6 órakor ebédet adtak, amelyre hivatalosok voltak: gróf Desseffy Aurél, gróf Bánffy György, gróf Széchenyi Béla, gróf Pallavicini Ede, gróf Erdődy Gyula, báró Eötvös Loránd, báró Prónay Dező, Gräfenstein Béla, Nagy Ferenc, Balagyi Géza, Hegedűs Loránd, Heinecz Hugó, Jékely Zsigmond, Kabos Ferenc, Kiss Ernő, Klobuszky János, Krecsmarik János, Kristóffy József, Mikszáth Kálmán, Molecz Dénes, báró Solvossy Odón, Thaly Kálmán.

József főherceg születésnapja. Ma lett hetven éves József főherceg. Ezt a nevezetes születésnapját egész esztendőben üli meg Fiumében, de azért számtalan üdvözlő feliratot kapott nye a fővárosból, mint pedig az ország minden részéből. Fiuméből jelenti egy távirat: József Agost főherceg nevével és Fülöp orléans herceggel József főherceg születésnapja ünnepe Fiuméba érkezett. Ma délután a főhercegi villa kápolnájában istentisztelet volt, amelyen főhercegek és a főhercegnők voltak jelen. A monarkia és különösen Magyarország minden részéből százával érkeztek az üdvözlő sürgönyök. A villa bejáratán nemzeti színi lobogó leng. Déli 12 órakor a villában reggeli volt, amelyen a főhercegi családon kívül csak Libits Adolf és Unterauer udvari tanácsos vettek részt. A villában kitett íven tisztelegtek Vio polgármester, az összes állami, városi és katonai hatóságok, testületek, egyesületek és számos a város polgárai közül. Üdvözlő feliratokat intéztek még a főhercegre az ország összes gazdasági egyesületei, továbbá az Orsz. Magyar Keresztény Egyesület, melynek a főherceg alapítója óta a legmagasabb védnöke volt, remek kivétel diszabummal lepte meg. Az album zöld moiré-selyemből készült és rajta arany nyomásban pompázik a főherceg neve és az egyesület ajánlása. A bódoló és üdvözlő feliratot, mely művészi kivitelű diadalokba keretebe van foglalva, míg a diadalok jobb és baloldalán virág-tündérek ajánlják fel a kertészet szépségeit, a kertészetet kedvelő főhercegek, — az egyesület élnöke, emelket Emich Gusztáv udv. tanácsos, két alelnök: dr. Motikovich Sándor v. h. t. t. és Szelnár Adolf, főtitkára Hsemann Keresztély, ügyész és pénztárosa: dr. Mihálovics Béla és végül a szerkesztő-titkár: Kardos Árpád író irtak alá. A diszkeretet Nemeth Elemér mérnök tervezte és rajzolta. A diszabumot az egyesület a főherceg ohajához képest küldötték mellőzésekkel postán küldötte Fiuméba. József főherceg születésnapja alkalmából érdekes remniszenciákat közöl egy pozsonyi újság a főherceg szülőházáról.

Az 1832-36-iki országgyűlés idején — úgy mond — József nádor a felsőházak élnöke volt s harmadik nevével, Mária Dorotyá württembergi hercegnővel együtt állandón Poszonyban lakott. A főhercegi család lakása a mai Pázmány-utca sarkán közvetlenül a ház mellett volt, a hol az országgyűlés tanácskozott. Az épület falán át ajtó törtek az országháza pületebe, úgy hogy a nádornak, ha az tölésre ment, nem kellett az utcára kimenie. Abban a házban (most Ventur-utca 15.) született 1833 márczius 2-án József főherceg, a ki a kezdetben József Károly Lajos nevet kapta. Lenne érvel később ugyanott született Mária Feriette főhercegnő, a későbbi belga királyné, ki néhány hónappal ez előtt meghalt. József főherceg szülőházának érdekes története van. A őt okmányok királyi kuria nével említtik, a ől a Pázmányba érkező királyok és királynéok megszállták. Így már 1441-ben Erzsébet királyné (Albert király felesége lakott abban a házban. A ősi tanács ebből az alkalmából a házat kivittatta s az udvart keríté alakította át, a melyek nyoma még is látszik. A mikor Korvin látvány Bécs ellen vonult, feleségével, Beatrix irályneval ugyanabban a házban lakott. A moási vész idején Mária királyné, II. Lajos király felesége lakott a pozsonyi királyi kuriaiban. Vatinai Cezár olasz diplomata 1486-ban mint önönösen szép és díszes palotáról emlékezik meg róla. A XVIII. század elején a régi királyszen lerombolták s helyére új házat építettek, mely még ma is áll. József nádor idejében a iz Teschenberg pozsonyi polgár tulajdona volt

1847-ben a Wittmann-család lett. Most Wittmann-Denglas Erzsébet asszony örökösének közös tulajdona. — A Kossuth-serleg. Tudott dolog, hogy az országgyűlési függetlenségi és 48-as part a szabad sajtó kivívásának nagy napjára Kossuth Lajos emlékére Kossuth-serleget készített. Minden esztendőben, márczius 15-ikén ürtik ezt a serleget az ünnepi lakomán. A serleg művészi remek, a mely most készült el az iparművészeti iskolában. Göt silű, de vannak rajta magyar motívumok is. A serleget Loránt Antal, Herpka Károly és Hibján Samu iparművészeti iskolai tanárok készítették ezüsthől, gazdag zománcozással. A serleget a márczius 15-iki ünnepi lakomán avatják föl.

Rákóczi-emléknap Hajdusoboszlón. Hajdusoboszló hazafias közönsége fényes ünnepséggel fogja megülni II. Rákóczi Ferenc emléket. Az ottani Kossuth-kör már megálapította az ünnepély műsorát is, amelyhez az egész város közönsége csatlakozott. A fényesnek ígérkező ünnepély kiemelkedőbb pontjai lesznek dr. Balczár Dező ev. ref. lelkész ünnepi szónoklata, Szabó Antal tanár előadása és Kovács Gyula, a város országgyűlési képviselőjének beszéde. Az ünnepély után táncszámla lesz.

Eötvös Károly Marosvásárhelyen. A marosvásárhelyi ev. ref. leányiskola e hó 7-én gróf Toldalagi Lászlóné vezetésével melett az Erdély-szálló dísztermében estélyt rendez. Az estélyre, mint Marosvásárhelyről jelentik, meghívták Eötvös Károlyt lapunk illusztrált szepirodalmi főmunkatársát, aki felolvasást fog tartani.

A lindauai villából. Lindauból táviratozzák: Lujza hercegnő a Thurgau-görzönsön érkezett meg tegnap este. A kikötőben dr. Berer, a nagyhercegi család udvari orvosa várta s a hajóról a villába kíserte. A hercegnő egészsége kitűnő; anyjával való találkozása rendkívül megalhatta. A hercegnő közelebbi megát, hogy véglegesen szakít Girommal, a mit egyébiránt már azzal is bebizonyított, hogy nem engedte őt magához közeledni s leveleit fölfontatlanul küldte vissza. Ferdinánd nagyherceg 1860-ban, a mikor atyja a toszkánai trónról lemondott, a lindauai villába vonult vissza. A nagyhercegi család azóta minden esztendőben ebben a villában szokott néhány hetet tölteni.

Milan király fia. Konstantinápolyból érdekes haláleset híret hozza a táviró. A szultán udvari építész, Johannidi Efidendi hal meg néhány nap előtt. Szerbiában különösen nagy feltűnést keltett ez a hír, mert mindenkinél észbe jut az elhunytnak egyetlen unokája, Krisztics Milan, a ki Milan királynak természetes fia. Milan király ugyanis a török építész leányával, Arteniával viszonyt folytatott Konstantinápolyban s a viszonyból egy fia származott, a ki Milan névre keresztelték. Johannidi kasszony rövid időre rá férjhez ment a pétervári szerb követhöz: Krisztichhoz. A hölgy nem titkolja a dolgot, sőt nyíltan hirdeli, hogy fia erceiben Obrenovic-vev folyik. Az a reménye, hogy Sándor király és Draga királyné, ha házasságuk csakugyan gyermektelen marad, a trónörökös megválasztása esetében az ő fiára fognak gondolni.

Abdul Eherim diszkardja. A helyveszték végén erős törökbarátaság uralkodott Magyarországon. A jogászfisúsg egy hatvanaga bizottságot küldött Törökországba, hogy ott tolmácsokjék a magyar nép érzelmeit. Ez a bizottság Szűcs Gyula vezetésével egy diszkardot is adott át a gyoztos Abdul Kerim pasának, Taraly volt huszont esztendeje ennek és ezt az évfordulót a bizottság életben levő tagjai nagy ünnepséggel megölték. Eziéden a hatvan bizottságnak a fővárosban lakó tagjai szombaton Szűcs Gyula emléke alatt újra összejöttek társasvárosban a Hungaria szállóban. Az összejövetelen a többiek között résztvettek Szemere Miklós, Lukács Gyula, Barabás Béla, Kállay Leopold, és Buzath Ferenc orsz. képviselők is a vidékiek közül pedig Domotör Lajos főszojabíró Nemetyivárról és Scassa Zoltán taktarékpénztári igazgató Szabadkáról jött el az évforduló megünneplésére.

A német trónörökös beteg. A honni egyetemi tanulmányokat a német trónörökös tudvalevőleg hirdelen felbeszálkította. Berlini udvari körökől kiszivargott hírek szerint ez, valamint a trónörökös terbe vett keleti utazása összefügg a trónörökös megrongált egészségével. A trónörökös nem nagyon erős szervezettel s az első felév, a melyet az egyetemen töltött, sokkal vidámabban folyt, semhogy azt következmények nélkül járt volna. Kezdődő gyomorbetegészen kívül tüdőbajt is enyvetekelt, a mi feltétlenül szükségessé teszi, hogy a herceg hosszabb időt melegebb éghajlat alatt töltsön. Szokás szerint sürin adnak ki a hírek felhívatalos: ezafelől, de minden jel arra vall, hogy a trónörökös egészsége komolyan megrendült.

A tatái gróf ünneplése. Tatárol írják lapunknak, hogy gróf Esterházy Ferenc tiszteletére, a ki a királyi valóságos belső titkos tanácsos nevezett ki, tegnap este fakélymenete rendeztek. Este a gróf lakomát adott a kastélyaiban. Az ünneplés délután a szociálisták nép gyűlést tartottak, melyen utálozták a gróf ünneplését.

Lakoma a pirkörben. A függetlenségi és 48-as part köröké gazdája, Totó János képviselő ma estére vendégül látta a kör tagjait az Erzsébet-körtü klubhelyiségben. Vidám hangulatban volt együtt a társaság — a fővárosban lévő függetlenségi képviselők valamennyien — s a bizalmas lakoma folyamán többször itak áldomást a part most folyó felkes küzdelmének bizton várható sikerére.

Inditvány a forintosok bevonására. A brassói kereskedelmi és iparkamara február 24-én tartott ülésében Heshaimer Adolf kereskedő az inditványt terjesztette elő, kérjék föl a kormányt, hogy a koronakerék számításnak az egész vonalon való teljes érvényesítése és meghonosítása végett, az egyforintos ezüst pénz vonassék be és helyette megfelelő mennyiségben koronakerék ezüstpénz becsatassék ki. Az inditvány értelmében a kamara feltérjesztést fog intézni a kereskedelmi miniszterhez.

Márczius 15. A nemrégiben megalakított «Szép-szív Társaság», melynek egész működése teljesen a jótékonyra és hazafiasra van irányítva, szintén ünnepséggel készül megülni, márczius 15-ikét, az ünnepélyt a társaság saját helyiségében (IV. Irányi-utca 14. sz. I. emelet) esti 8 órakor tartja a következő műsorral: 1. Előző megnyitó és alkalmi felolvasás tartja Mangor-Gusztáv újságíró, a társaság élnöke. 2. Szózat éneklő a társaság férfi és női kara. 3. Zongora-szám, előadja Várkonyi Béla. 4. Ének Zinko Irmától. 5. Előadás Várkonyi Flóriántól. 6. Alkalmi szavaltok Kaufmann Margit, Galimberti Antal és dr. Steiermann Jenőtől. 7. Himnusz éneklő a társaság férfikara. A társaság ez estélyen vendégeket szivesen lát.

Hazaság. Lyka István nagybírókosa vezette előző közönség előtt oltárohoz a Petőfi-templomban helyei Rickl Gyula igazságügyi-miniszter oszt. tanácsos és néje szűli. Veszprémi Susanna leányát, Gabriellát. A házaspár és közönség sorában ott voltak: Láng és Ploz miniszterek nejei és leányai, Lehozky Kálmán valóságos belső titkos tanácsos, Bernáth államtitkár neje, Rudnay tőla főkapitány és neje Kelemen Mr kuriai bíró neje stb. Továbbá Beniczky Ferenc főispán, Tarkovits állandótár, Szabó Gusztáv, Szabó Albert, Paizs Andor kuriai tanácselnökök, Veszprémi János nyugalmazott kuriai tanácselnök, Nagy Odón törvényszéki elnök s a magyar királyi igazságügyi-miniszternek számos tagja.

Madarasi Beck Marelz dr. a lezártól és pénzvalóban igazgatója, madarasi Beck Miksa élnök, elnöközö az ő fia, vasnap e hó 8-án déli tizenkét órakor tartja esküvőjét a debreczeni templomban, Weisz Jolán kasszonnyal, Weisz Bertold országgyűlési képviselő leányával.

Szendről gróf Török József, Ungvármegye főispánja, a Lipót-erdő lovagja eljegyezte Budapestén év. Pallini-Inkey Lászlóné, szűli. Budaörsön év. Jászai József Hódmezővásárhely h. főmérnök eljegyezte Schaffer Irma kasszonnyal Újvidéken. Fizeczky István ungvári kereskedő eljegyezte Lipták Mariskát, Lipták József leányát.

A nemzetközli sakkverseny. A nemzetközli sakkverseny tizenegyedik fordulójánál Marco legyőzte Massont, Mieses Marchallt, Reggio Moreant, Maróczy Taubenhautot, Schlechter Albert, Wolff és Pillsbury, továbbá Teichmann és Tarrasch játéka remélv végződött. A versenyközli állása most ilyen: Pillsbury 10, Marco, Schlechter, Tarrasch, Teichmann 9 1/2, Maróczy 9, Mieses 8, Marschall 6 1/2, Wolff 6, Mason, Taubenhaut 5 1/2, Albin 5, Reggio 4 1/2, Moreant 0.

Halálhírek. Weiszl Vilmos 1848-iki honvéddal, tekintélyes polgár, volt megegyeztetési tag, téglyáras, 84 éves korában február 28-án elhunyt Eperjesen. A megboldogult a szabadságharczt mint hadnagy az erdélyi hadseregben küzdötte végig és sok nevezetes csatában részt vett.

A sárpalotás belügyminiszter. Olykor a belügyminiszterium palotájában is felülről az ambíció és valami nagyat akarnak ott csinálni. Ennek a nagravágásnak sok kellemetlen levét ita meg az ország, amelynek most a belügyminiszter kevésbé káros, de annál vidámabb meglepetéssel kedveskedett. Kiderült ugyanis egyszerre, hogy a magyar tudomány életnek a belügyminiszter a legundósbab őre s hogy pápbab még a — tudományok akadémiáján is, hogy ezt a jó mondatot varjújuk kissé. Úgy történt a dolgot, hogy Zucker Bertalan budapesti lakos a nevének Cukor-ra való átváltoztatását kérte. A belügyminiszter, a fővárosban ma délelőtt érkezett leiratában fölkeri a halatóság, hogy hallgassa ki a folyamodót, vajon nem hajlandó-e a kért nevet ez-re levit irrot alakban fölvenni. Mert a Magyar Tudomány Akadémiája «A magyar helyesírás szabályai» című hivatalos kiadásában a ez alakban való írásmód mellett foglalt állást. Így öröködt a belügyminiszter a magyar ortográfia felett. Ni-után — nincsen egyéb dolga.

Somogy meghalt. Hetvenhét esztendő, tördölt ember halt meg ma délután, az öreg Somogy Károly. Szegényen, belegen, nyomorogva töltötte utolsó napjait. Az egykori bohém orfeum-direktor, akinek mesés sikereit csak a könnyelműség multá felül, aranyos kedélyű, jólelkű ember volt. Neve szorosan össze-függ a főváros fejlődésével s a nagy-mező-utcai orfeum egy időben egyetlen szórakozó helye volt a hozzánk elvetődött idegenek. Vallata fényesen betöltött s az öreg nagy vagyonra tehetett volna szert, ha a pénzzel bínni tud. De nem tudott. Idegen vállalkozók segítségé-vel felépítte a mai nagy-orfeumot, de bevételei nem fedezték a hóbortlis kamatokat és költségeit s az öreg feje fölött megütöttek a dobot. Harminczeszer korona végkielégítést lemondott, egy hateres koronás évi járadékot s új vállalatba fogott. Orfeumot épített a Király-utczában, de a szellős és kellemetlen helyiség padorsai napról-napra üresen maradtak s odavesztett nemcsak az öreg utolsó vagyonkájá, de alkalmozottjának óvadéka is. Ezt az utolsó esapást már nem tudta elviselni. Egykori barátai jötteki ismerősök támogatásából élt azóta igen szűkös viszonyok között. Legutóbb a Nagymező-utca 32. számú házában lakott egy szegény özvegy asszonnyal. Négyen haltak a lakás egész szobájában. Somogy Károlynak már a hónaposa-igra is alig akadt pénze s az utóbbi napokat a a beteges öreg ember ágyban töltötte. Ma hirtelen nagyon rosszá fordult állapota s délután már szomorúan nyugodtult az ártisták, hogy kiszerve-tem. Temetéséről a végítást gondoskodnak.

Roosevelt s a négerok. Sok szó esett már arról a nobilis és szabadelvű gondolkodásról, a melyet Roosevelt élénk az ugynevezett «négerkérdés»-ben foglalt. Amerikában még ma is nagy az elülosztés a négerok iránt s valóságos konsterncziót okozott, a mikor az Egyesült-Államok élnöke egyáltalán nevezett ki államszövetségi hivatalnokká olyan embereket, a kik ebből az elnyomott fajból származnak. Roosevelt — mint egy távirat jelenti — levelben nyi-

lakozott erről a vitás kérdéseről, s hiú maradt eddigi magatartásához. Azt mondja, hogy magát a szint épp oly kevéssé tekintheti akadályának a hivatalok betöltésénél, mint a vallást, vagy a származást. A deli államok sok polgárának magatartása meglepi őt, de nem fogja visszatartani attól, hogy csak egy hajszálnyit is eltérjen attól a politikától, a melyet maga elé tűzött.

Baró Nikoless Fedor temetése. Holnap délelőtt tizenegy órakor temetik el Rudnán Nikoless Fedor bárót. Az érczokorost, mint Temesvárról táviratozzák, ma reggel hat órakor a rudnai kastélyból a közseg templomával ékesített utcáján a szerb templomba vitték, a melyet egy-egyben bevontak feketével. Itt tették ravatalra a halottat. Az elhunyt családhoz részvételtartott intézett Károly román király. Dukarestből ugyanis ez a távirat érkezett: A király ő felesége megbízott, fejezzem ki tiének részvételt a kegyetlen vesztéséről, a mely őt érte. Prborano tábornok, udvarmester. Részvételt fejezték még ki: Sándor szerb király, József főherceg, Széll Kálmán miniszterelnök, Darányi Ignác, Láng Lajos miniszterelnök, Liechtenstein herceg főudvarmester, Brankovics György patriárka, Desseffy Sándor megyéspáncok, Lohkovitz Rudolf herceg hadtestparancsnok, báró Appel sarajevói hadtestparancsnok és mások.

Milliósi örökség. Egy aradi hentesmester, Tessits György ugyancsak tekintélyes örökséghez jutott, ha ugyan a hírek, melyek erről szólnak, nem voltak. Az örökségnek ez a története: Egy György-örökség névű ember régen elhagyta Magyarországot. Tessits feleségének apja volt ő. Tessitsné akkor hat hónapos volt és mintegy 10,000 koronát örökölt anyai révén, de elünt atyjáról semmit sem tudott. Most, minthogy az asszony Bakonyára való, az ottani előjárásához értesítést érkezett a bukaresti osztrák-magyar konzulattól, hogy Györgyevits meghalt s ötmillió frank vagyon hagyott hátra. Tessits György rögtön ügyvédet fogadott, hogy az örösi örökség ügyében eljárjon.

A becsület Minotaurusza. A képviselőház mai ülésén Benedek János országgyűlési képviselő a katonai párbajokról beszélt, részleteket olvasott föl gr. Coudenhove Henriknék párbajleírás rőpiratából, melynek címe: «A becsület Minotaurusza.» Coudenhove ebben a rőpiratában történeti és társadalomtudományi alapon fejtegeti a párbial intézményt s részben polemikus, részben általános logikai érvekkel mutatja ki, milyen elavult ma már a párbial intézménye, s mennyire elérkezett az idő, hogy a párbaj eltörölessék, a mint hogy eltörölték már rég sok kivétel államban is, a hol pedig az emberek éppen olyan feltűnnek a becsületükre, mint nálunk. Ez a rőpirat, most a nagyváradi párbajellenes szövetség buzgalma és áldozatkészsége folytán magyar nyelven is megjelent. A szerző érdekesen ismerteti a duellum erkölcsei és szellemi ikertervének: a japán harakirinek és indus satti-nak becsületbörtöljait s rámutat arra, hogy a kor szellemének előretörő nyomása alatt Japánban és Indiában ezek a hóbortok már régen megszűntek. Erveit csoportosítva taglalja a párbajellenes lélek jogosultságát, s megjelöli az eszközöket, amelyekkel engedelmével meg lehet szüntetni a bárbajmániát nálunk is. Nálunk, ahol tudomás szerint ez a máma nagyon általános, úgy, hogy nem ritkán már gyermekek is egymást öldösik párbialban, nagy érdekűvére tarthat számot ez a rőpirat, mely a Singer és Wolfner cégégnel jelent meg és ára 1 korona.

Lopas egy követségben. A párisi hajók követségben, mint Párisból táviratozzák, lopást követelt el, a melynek teitese kétségtelenül az ügyvivőnek tegnap óta elünt svájci születésű szolgálja volt. A tolvaj 5200 frank magánpénzt és jótékonykezeltokra szent pénzekből 200 frankot lopott el, ellenben az értékpapirokhoz nem nyúlt. Valószínű, hogy ebben a táviratban benne van a szenecziói csirjára, csak magyar zászló hiányzott. Egy pénz-ügyőr biztos, aki a magyar jelvény megegyelen nem akart rendezői tisztt vállalni, s azon meg sem jelent, timentőleg vett részt a tő négyes-üllet mulatságában nevével együtt, aki az ottani állami polgári leányiskola tanítója.

A cipészek sztrájkja. Ma délelőt távirat a fővárosi nagyobb cipőkereskedő cégek: a három Agulár cég és Dózi Mór a sztrájkok bizalmi férfival és közös megegyezés alapján abban állapodtak meg, hogy ezentul a munkaiót tíz órai lesz, a munkabért pedig körülbelül husz százalékkal emelik, a közösi műhelyt pedig az Agulár-cég 1905-ben, Dózi Mór cipőgyáros pedig 1904. február 1-ére rendezte be a munkások számára. A cipészek-egedelek nagy része tehát a mai nappal leszerelt. Most még a tornaczipő-munkások állanak sztrájkban, számuk a cipészek-egedelek együtt körülbelül ezerre rug. A többi gyárosok azonban semmiképpen nem hajlandók a munkások kívánalmait teljesíteni. A sztrájkok főtanója: a magyarországi cipészek szakszerveletének Nagydófa-utca 3. szám alatti helyisége. Az adományok is ideérkeznek a sztrájkolók segítségére. Most a bizalmi férfiak egy közös árshabályt állítottak össze, a mely egyaránt kötelezte a munkaadókat és munkásokat az egész fővárosban.

A kaszárnya gyújtogatása. Érdekes vizsgálat folyik most — mint nekünk írják — a debreczeni 3. honvéd gyalogezrednél. Egy köz-

legény fel akarja gyújtani a kaszárnyát, mely a Széchenyi-utczában van. Terve az volt, hogy a főépület közelében levő kovacs-műhelyt gyújta fel, mert azt hitte, hogy a szeles időben a tűz átcsap a kaszárnya tőrszépületére. A kovacs-műhelyből kicsapó lángokat azonban az éjjeli őrség még idejében észrevette és jelt adva a katonáknak, sikerült azt gyorsan eloltani. Eleinte azt hiték, hogy a tűz gondatlanságból, vagy vigyázatlanságból eredt, de később kiderült, hogy az bosszu műve volt. Erre vallanak a műhely fuvó-jához vezető szalmabulladékok. A tettes egy zsupszalmát kerített valahonnan, azt a műhely fuvójánál helyezte el és meggyújtotta. Terve azonban nem sikerült, mert csak a fuvó, a műhely felső része és a tetőzet egy része megegyelt. Az ezredparancsnokság a lepszorgó vizsgálatot indította meg a bűnös katoná kinyomozása iránt. Az esetet persze a legnagyobb titokban tartják s csak véletlenül jutott az a kaszárnya falain kívül.

Öngyilkos katona. A Ludovika-Akadémiában föbbe lötte magát Wisz János honvéd tisztiszolga. A gazdája egy forintot adott a kezébe s elküldte vacsoráért, Wisz János erőt vett az ördög; előbb egy pohár bort ivott a hadnagy ur forintjából, aztán megitta az egészét. Szörnyí felemek közt ment vissza a kaszárnyába s amig gazdája a vacsorát várta, föbelötte magát. Odaadta az életét 1 forintért.

Intimitások a pápáról. A jubileumi napok, a melyek a pápát szokatlan erőteljesen tették ki, életmódjában is némi változást igényeltek. Bizonyos idő óta nem mond miést rendezen, a melyen különben soha sem lehet más jelen, mint hűséges kómarsa Pio Centra. Nem akarja, hogy észrevegyék rajta, milyen gyöngekk a lábái, úgy, hogy az oltár előtt mindig támaszkodnia kell. Ez az oka annak, hogy a holnap tartandó ünnepi misét nem ő fogja czelebrálni, hanem valószínűleg a rheimsi érsek, Langenieu hibornok. Megszólítják azt a külföldön elterjedt hír, hogy a pápát néha áyulási rohamok érik. A csekély rosszullét, mely néha meglepi, általánososságban emésztési zavarokkal függ össze. A szent atya egyébiránt sohasem evett sokat. Reggel tejes kávéval, délelben levest és tojást eszik és ez szervezeteének elegendő. Húst csak ritkán eszik és azt is különös gondalal készíttik a szakácsok, mert a pápának már nincsenek fogai. Nemrég hamis fogakat akart csináltatni, de ezt Lapponi tanár, az udvari orvosa nagyon érdeylen ellenzte, mert meg akarta akadályozni, hogy a szent atya a szilárd táplálékhoz visszatérjen. Erőjét nagyon fenntartja az albaniai és a borbói bor, amelyből igen mérsékelten iszik. Csodaszámba megy, hogy a szemei milyen épek, s látása milyen éles. A kis betűkkel nyomtatott írást is szeméyeg nélkül olvassa. A pápa keveset alszik. Még esodadatosabb az emlékezőtehetsége, amely nem sokkelt kilencvenhárom év alatt sem. Minden iránt érdeklődik, még olyan dolgot iránt is, ami nincs kapcsolatban az egyházi ügyekkel.

A család disidás hadnagya. Krassó-Szörényből jelenti, hogy Inády Dező disidáshadnagyt Orsován elfogták. A rossz utra tévedt fiatal ember tudvalevőleg Inády György ügyvéd, Karánsebes városi tiszgyűzőének a fia. Most szabadságon volt otthon, — de mint nekünk írják — édes apja kiutasította hazáról, majd a mikor híret vette, hogy az ezrede elfogató parancsot adott ki ellene, megszökött. Azok a hírek, hogy atyja, a ki köztisztviselőben álló polgára Krassó-Szörénynek, tudott volna fia üzelmeiről és hogy Bőcsből a szállodal szakiák kiféltése nélkül szökött meg a fával együtt, rosszkarutú híresztelések. A letartóztatott disidás-tisztelet átadták a katonai hatóságoknak.

Szerencsésen megérkeztem. Néhány hét előtt megirtuk, hogy Friedmann József debreczeni szűnkérekedő több ezer korona élsikkasztása után megszökött. A rendőrség országosan körözta, azonban eredménytelenül. Most Friedmann egyik érmihályfalvai rokonának Amerikából egy kepelevezelőlapot írt, amelyben arról értesít, hogy oda szerencsésen megérkezett.

Komünális egedekek sztrájkja. Nagy sztrájk lesz néhány nap múlva a fővárosban. A komünális egedekek mondották ki mai gyűlésükön, hogy bérházakba lépnek. A gyűlést délelőtt tíz órakor tartották meg egy király-utcai vendéglőben. Bokányi Dező ismertette a kereskedelmi miniszterrel most jóváhagyott munkabérek, amely többek között a minimális munkabért megállapításra bizta. Emelint bhat tárgyalásba lépnek a mesterekkel s a legübb építőmester és vállalkozó az is írta az egyezményt, mely szerint már az alkalmazás első hetében is a falazatok és síma falakoknak 30 fillér minimális bért fizetnek óránként, a diszvakoloknak 36 fillért, a függő állvány dolgozóknak 40 fillért. A kötelező állatkozat eddig 68 czég írta alá. A gyűlés ezután egyhanguan kimondta, hogy mindazon munkaadókat, akik a minimális bérrre vonatkozó nyilatkozatot alá nem írják, ha másépp nem lehel, munkabeszűntetéssel fogják kényszeríteni arra, hogy a minimális munkabérrre vonatkozó egyezményt elfogadják. A sztrájk ezeknél a mesterekkel még e heten megkezdődik.

Pucconi állapota. Közölük, hogy a világ-írú komponista: Puccini a napokban automobilon szerencsétlenül járt. Rómából jelenti a táviró, hogy a szerenzer jobban érzi magát és állapota egyáltalán nem veszedelmes; mindazonáltal elkerülhetetlenül szükséges, hogy egy nagyon fájdalmas operációnak vessa alá magát. Puccini pépsze szintén megsebesült ez alkalommal és a pépsze állapota komoly aggodalmakra ad okot. Quarrieri orvosprofesszor, aki megvizsgálta Puccini lábát, komplikált csonttörést és gyuladást diagnosztizált.

Ariztek Pennyvniában. Pittsburgból érkezett táviratok hírlj adják, hogy egész Nyugat-Pennyvniában ariz pusztult, mert az Ohio folyam és két mellékfolyója, az Alleghani és Monongahela kiért. Sok száz ember kenytelen volt lakását elhagyni és magassab emeletekre menekülni. A sik vidékeken 66 gyárban szűntetel a munka, úgy hogy 38,000 munkás vesztette el ideiglenesen a keresetét.

Gebauer Károly hazai érczokoroggyár te-melvezésit intézte Budapest, Erzsébet-kort 26. sz. és IV. kigyó-tér 1. sz. királyi bérpalota.

Madrid, hőlől, hog hírvél. Re bekerítve, s megöletné kis erőt, s akarja elfo Madrid iratozzák, tán csap, hadügym helyét ne jelenti, h a trónkó (?) vonul nyomuln Berlin, mai ülésén eljárásra és azt mon A püspök korok, de előzi el dílov g... rti ki a... megkölt... tartó... a minis... mindkét... gyen és... polgárok... got nem... csakis p... nek bent... elintéző... túrelmes... ganak t... minden... ból mara... de arról... Trieben... éreketben... tessé. A... kell várni... levelet. A... a püspök... porosz k... ere az ü... beszedé... nek ne... állam, az... név. (H) Pótvála Fár, Rouv... jelöltet... viselője... a kivétel... La Balle... Moissache... Minier (s... Dover... zaszt... fekvő v... doos utc... összecöl... lenség... Wash... probléma... rendkívül... tagra a... val köböl... biztosít... Bro... Wash... körök az... Bolívia t... vonakoz... négyeség... és azzal... meg nek... telet, ka... Queen... mely leg... tovább a... rata elő... sikertel... nek föld... Köz... Baza... Irány... Galonasa... Liverpool... Tangen... Irány... Baza... Tang... Irány... este 9... 5-ikén... lenkez... — A... demia e... táv első... János i... volt az... tetszésé... vendég

TÁVIRATOK.

A marokkói trónkövetelő.

Madrid, márc. 2. A Heraldónak jele ntik Mel illából, hogy a trónkövetelő még bujdosik néhány híveivel. Rejtékhelyét a szultán csapatai tartják bekerítve. A hadügyminiszter azt mondja, hogy megölhetné a trónkövetelőt, ha folgytatná azt a kis erdőt, a melybe menekült, de inkább élve akarja elfogni.

Madrid, márc. 2. Az Imparcialnak táv iratozák Ceutából, hogy a marokkói szultán csapatai vereséget szenvedtek és a hadügyminiszter elesett. A harc szin helyét nem közli a távirat. Ugyanez a lap jelenti, hogy február 26-án Kaid Omar és a trónkövetelő között csata volt, a melyen a trónkövetelő megsebesült és Tenehába (?) vonult vissza. A szultán csapatai előrenyomulnak Tazza felé.

Bülow a kulturharczról.

Berlin, március 2. A porosz képviselőház mai ülésén Hackenberg megokolja Kurum püspök eljárására vonatkozólag beadott interpellációját és azt mondja, hogy az iskoláért folyik a harc. A püspök eljárása a római egyház szempontjából korrek, de minden püspöknek jogában van az egyházi elveket alkalmazni vagy nem alkalmazni. Bülow gróf kancellár mely sajnálkozását fejezi ki a felet, hogy a trieri püspök eljárásával megbolygatta a felekezeti békét, a melynek fenntartása a kormány törekszik. A püspök eljárás annál feltűnőbb, mert tudnia kell-t volna, hogy a miniszterelnök kötelezettségének tartja, hogy mindkét felekezet híveit iránt igazságos legyen és arra törekszik, hogy a katolikus állam-polgárok jogos panaszait orvosolja. Poroszországot nem lehet úgy kormányozni, mintha csakis protestánsok, vagy katolikusok lennének, az állam jogának és kötelességének tisztelése mellett kell akadályozni minden felekezeti visszavonást. A kulturharczból maradnak meg kiegyenlített vitás pontok, de arról nincs tudomása a kormány, hogy ez Trierben nagyobb mértékben állna. Az államnak érdekében áll, hogy az ilyen bajokat megszüntesse. A kormányban azonban mindenekelőtt el kell várnia, hogy a püspök visszavonja pásztorlevélét. A közvetlen tárgyalást lehetlenné tette a püspök elutasítása, tehát utasították a vatikáni porosz követet, hogy bírja fel a kuria figyelmét erre az ügyre. A miniszterelnök azzal fejezi be beszédét, hogy reméli, hogy a kuria közre fog működni abban, hogy a sajnálatos incidensnek ne legyenek további káros következményei az állam, az egyház és a nép között való viszonyra nézve. (Helyeslés jobbról és balról. Mozgás.)

Pótvalasztások Franciaországban.

Páris, március 2. A szenátorrá választott Rouvier helyébe ma Arago francia republikánus jelöltet választottak meg az anbesi kerület képviselőjévé. A tegnap tartott időközi választásokon a következő képviselőket választották meg: La Ralisse-ban Regnier (szocialista-radikális), Moissachban Arna (nacionalista) és Moulineban Minier (szocialista-radikális).

A háborgó tenger.

Dover, márc. 2. A csatornában barzszótan háborgó a tenger. A déli parton fekvő városokban a kikötők és a szomszédos utcák erősen megrongálódtak. Épületek összeomlása következettben több szerencsétlenség történt.

A panama-csatorna ügye.

Washington, március 2. Poossevelt elnök problémájától iri alá, mely a szenátus a hó 5-re rendkívüli ülészakra hívja egybe. A napirend tárgya a Panama-csatorna szerződés és a Kubával kötött viszonyossági szerződés elfogadásának biztosítása.

Brazília és Bolivia veszélye.

Washington, március 2. Idevaló irányadó körök azt a hírt kapták, hogy Brazília, noha Bolivia teljesítette az acri terület egy részére vonatkozó követelését, most egy másik, 34,440 négyzetmérföldnyi területet követel Bolíviától és azzal fenyegetőzik, hogy ha nem engedik meg neki ennek a területnek a birtokbavételét, katonákkal fogja azt megszállani.

Zátonyra jutott hajó.

Queenstown, márc. 2. A Marion gőzös, a mely tegnap este Bostonból ideérkezett, a mikor tovább akart menni Liverpoolba, a kikötő bejárata előtt zátonyra került. Este előtt alig néhány sikeres kiszabadítási megfellekelt hajót, amelyek födélzetén 98 utas van.

Közgazdasági táviratok.

Table with columns for location (New York, London, etc.), date (march 2, march 1), and various economic indicators like Buza helyben, márciusra, júliusra, etc.

EGYESÜLETEK.

A Lipótvárosi Kaszinó március 8-án, este 9 órákor közgyűlést áldomást tart, melyre 5-ikén este 7 óráig kell a kaszinó irodájában jelentkezni. Egy teríték ára 12 korona. — Az Akadémia ülése. A Tudományos Akadémia első osztálya ma délután Heinrich Gusztáv elnökletével ülést tartott. Az ülés első tárgya Janosi Béla levelező tag székfoglaló értekezése volt az esztétikai hatás tényezőiről. A nagy tetszéssel honorált előadást úr Récey Viktor vendég mutatta be Gazius Antal humanista k

dallan műve cím alatt azt a kodexet, melyet a Szepesváraljai templom tornyában talált. — A magyar képzőművészek egyesülete kedden este 6 órákor tartja rendes közgyűlését a Múcsarnok tanácstermében. Az újabb közgyűlés megtartása azért szükséges, mert a legutóbb tartott közgyűlésben megválasztott tisztikar a választást nem fogadta el. — A munkásképző tanfolyamok minden hétfőn dr. Wolfner Pál a karpiotis-szakegyletben a politikai földrajzból, kedden dr. Várkonyi Oskár a szabadmunkások szakegyletében a büntetőjog bölcseletről, szardán dr. Eber László a könyvnyomdászok szakegyletében a művészet-történelemből, csütörtökön dr. Haber Dezső az asztalosok szakegyletében az emberi test boncztanáról, pénteken Garami Ernő a közművesek szakegyletében a társadalmi gazdaságtanból tart előadást. — A győri kör választmányja tegnapi ülésén elnökének Szávay Gyulát jelölte. A közgyűlés március 15-én lesz. Az ezt követő szabadságkormány dr. Fehér Jenő mondja a zónoklatot. — A Vigószínház tagjai nyugdíjintézet akarnak alapítani. Erre a célra Faludi Gábor igazgató buszeret koronát adakozott. Az igazgató-má ma járt Hegedűs Gyula vezetésével a színház küldöttsége s megköszönte a nagylelkű ajándékot. — A negyedik kerületi jótékony öngyűlés márc. 7-én a ferencvárosi polgári kör helyiségében (Bakacs-ter 14.) hangversenyyel egybekötött táncszertélyt rendez.

— A győri kör választmányja tegnapi ülésén elnökének Szávay Gyulát jelölte. A közgyűlés március 15-én lesz. Az ezt követő szabadságkormány dr. Fehér Jenő mondja a zónoklatot. — A Vigószínház tagjai nyugdíjintézet akarnak alapítani. Erre a célra Faludi Gábor igazgató buszeret koronát adakozott. Az igazgató-má ma járt Hegedűs Gyula vezetésével a színház küldöttsége s megköszönte a nagylelkű ajándékot. — A negyedik kerületi jótékony öngyűlés márc. 7-én a ferencvárosi polgári kör helyiségében (Bakacs-ter 14.) hangversenyyel egybekötött táncszertélyt rendez.

SZÍNHÁZ ÉS MŰVÉSZET.

Művészestély vigadóban. Az évek folyamán valóságos művészi eseményekké fejlődtek a rendőrség tisztikarának hűti estélyei. A mai hangverseny válogatott, gazdag műsorát is nagy s érdeklődő közönség hallgatta meg. A műsört a Hubay, Kemény, Szeremi és Schiffer-féle vonósnégyes nyitotta meg. Beethoven Adagioját (az F-dur negyeshől) és Mendelssohn Scherzóját (az A-moll negyeshől) adták elő. Az első piéce dallamos legató, ép úgy mint a mitaltaszerű scherzo játszi staccato-tónusa pompásan érvényesült játéukban. Bochnieck József a Szmetana Dalibor-című operájából énekel egy részletet szépen esengő tenor hangján. Ligeti Juska, a Nemzeti Színház bájos művésze Gárdonyi humoros költeményét, a "Kilátás-c" mondta el. Geyer Stefke pedig virtuóz vonószelével megdüböztet Hubay Jenő XII. császárijelentét, majd a tapsokra ugyancsak a szerzőnek két magyar poémáját adta ráadásul. Az estélynek két elouját Márkus Emilia és Szayer Ilonka közreműködésével. Márkus Emilia Kozma Andor "Mese-című költeményét szavaltja zajos ovációk között. Szayer Ilonka előbb a Denevér Magyar dalát adta elő, aztán részleteket Mignon-ból és Tauber Madárdalát. Az előkelő közönség, mely teljesen megtelt a Vigadó termét és karzati, érdeklődéssel kísérte az egyes számokat és az összes közreműködőket, közöttük Szikla Adolfnak, az Opera karnagyának, aki a zongorakíséretet látta el, sokat tapsolt. A hangversenyt a Hungaria szállóban lakoma követte.

— A Bob herceg. Fedák Sári, a Népszínház jeles vendégművésze, ki már 66-szor játszott a Népszínházban a "Bob herceg"-et, áttette a szállását egy városi-geti sanatóriumba, hol a pihenésnek és üdülésnek élhet. Estéknél friss erővel megy innen a Népszínházba kedvel szerencsés eljátszására, amely már a következő héten harmadik jubileumához, a hetvenötödik előadásához jutott. — Kerner karnagy Madridban. Madridból táviratozzák, hogy Kerner István, a budapesti m. kir. Operaház és filharmonia társulat karnagya, ma este lépett fel először a madridi nagyzenekaru hangversenyen s nagy sikert aratott. A három szakaszba osztott műsoron a következő művek voltak: Handel: Concerto, Csajkovszky: 1812. nyitány, Beethoven: V. szimfónia, Liszt: I Magyar Rapszódia, Wagner: Sigfried halála és Tannhäuser Nyitány. A madridi közönség Handel művét megismételtette s Csajkovszky műve után tiszsz szöliották Kerner a dobogóra. A következő hangversenyen, amely március 8-án lesz, Kerner el fogja dirigálni a "Hunyadi László" nyitányát. — Wagner Siegfried Párisban. Wagner Siegfried tegnap óriási tetszés mellett dirigálta a Lamoureux zenekart. A program Beethoven és Wagner Rikárd műveiből állt.

— Vendégzserelés az Operaházban. Révy Aurélia, a ki jelenleg a berlini Westen-színháznál szerepel, holnap, kedden "Faust" Margit szerepében kezdi meg az Operaházban három estére terjedő vendégjátékát. — Az iparművészeti kiállítás berekesztése. Az iparművészeti iskolának az iparművészeti múzeumban rendezett kiállítását a mai napon véget ért. A kiállított szobrok, képek és terravzok széjjel fogják osztani a vidéki iskolák közt, a hol minta-gyűjteményül fognak szolgálni. — Hegyi Aranka Pécséért. A pécsi Nemzeti Színház szorongásig megtelt szombaton és vasárnap Hegyi Aranka vendégzserelése alkalmából. A művésznő a Katalin és Lili című szerepekben lépett fel, mindkettőre nagy, őszinte tetszés aratva. A közönség szeretettel tüntetett a művésznő mellett, felvonásonként szantálanszor kibívtá és virágokkal elaraszolta. A Nemzeti Színház hatalmas babérokörrel lepte meg Hegyi Arankát és másodikk fellépte után lakomát rendezett tisztelőre.

— A bajnads a hétéfői jubiliás előadás után is a hét minden estéjén szinre kerül a Magyar Színházban. A bajnads női főszerepét minden este Pálmay Ika asszony játsza. — A Grant kapitány gyermekei című látványos szimni, a melynek vasárnap délutáni bemutató előadását a közönség és szűz nagy elismeréssel fogadta, jövő vasárnap délután is szinre kerül. — Gorlenko Dolina orosz kamaraképeső hangversenye iránt, amely szerdán, március 4-én lesz a főv. vigadó nagytermében Serato Arigo és Nobel Mária zongoraművésző közreműködésével, nagy érdeklődés mutatkozik a hangverseny-

látogató közönség, a mit már az is bizonyít, hogy az első és másodrangú ülőhelyekre tömeges előjegyzések történtek. Gorlenko-Dolina asszony a többi művészzel kedden érkezik. — Matiné. Vasárnap délben tartották meg a szabásati mintaiskola ötödik matinéját. Közreműködtek Kabos Ede, Haraszthy Hermin, Váradny Aranka, Pásztor Árpád és Szávay Gyula. Ugyancsak vasárnap délben nyitották meg a szabásati mintaiskola első munkakiallítását. — Mészeset új operája. Párisból írják hogy Massenet új komikus operán, a Cherubin-on dolgozik, amelyhez Francis de Croisset és Henri Cain írták a szöveget. A darab alapját Francis de Croisset Cherubin című drámája adja, amelyet a Comédie Française elfogadott előadásra, de keréssel a főpróba előtt hirtelen levetették a műsorról.

FŐVÁROSI ÜGYEK.

A konverzió megtagadása.

Formai kifogások. — A belügyminiszter ma délelőtt megsemmisítette a fővárosi minapi rendkívüli közgyűlésnek azt a határozatát, a melylyel kimondta, hogy a konverzió végrehajtását a Pesti Hazaí Első Takarékpénztára és a Magyar Jelzálog Hitelbankra bizza. — A megsemmisítő leiratot a belügyminiszter ma reggel irta alá s a polgármesternek még a délelőtti folyamán elküldte. A miniszternek a konverzió és részletei ellen érdemileg mi kifogása sincs, sőt a leirat a fölteleket örvendetesnek és előnyösnek mondja. A jóváhagyás megtagadásának csupán formai oka van. Az, hogy a határozathozatalnál száznál kevesebb városi polgár volt jelen s hogy meghívókat a bizottsági tagok egy része — az első kerületben lakók — nem huszonegy órával a közgyűlés előtt kapták meg. Nem törvényes a közgyűlés határozata — mondja a leirat — mert az ügyrend hatvanodik szakasza azt kívánja, hogy ilyen határozatot meghozatalnál legalább száz bizottsági tag legyen jelen és nem helytálló a polgármesternek az az érvelése, hogy a 60. §. intézkedési csak az alap-határozatra vonatkoznak, vagyis a konverzió elhatározására s hogy ennek megfellek. Mert joggyűlést csak akkor jön létre, a mikor a szerződést állapítják meg. A mire a polgármester hivatkozik, az csak elvi határozat volt. Ez sehoggy sem áll a jelen esetben; mert tavaly a közgyűlés a huszonöt milliós kölcsönből még meglevő 45,254,600 koronára nézve rendelte el a konverziót; már pedig ez az összeg a jutalékok és árfolyam-különbözet számításbavételével 46,510,400 korona. Tehát az 1,255,000 korona különbözet minden körülmények között új kölcsönnel tekintendő s ezért az ügyrend 60. §-a reá vonatkozik.

— A választók névjegyzéke. A fővárosi központi választmányja ma délelőtt Halmos János polgármester elnökele alatt állást tartott, a melyen az 1904 évre érvényes képviselőválasztói névjegyzéknek megállapításával foglalkoztak. — Agoston László tanácsjegyző előadó fölolvasta a belügyminiszternek azt a körrendeletét, a melyben a törvényhatóságok fölívja, hogy a névjegyzéket az új törvénynek megfelelő módon, tárgyilagossággal állítsák össze. Ezután dr. Bródy Samu azt a kérdést intézte a polgármesterhez, van-e hivatalos tudomása, hogy sem a közegei választásokat, sem a tisztújítást a rendes határidő belüli nem fogják megtartani s hogy az elhalasztás iránt a kormány novelláris formában fog intézkedni. Halmos János polgármester megjellegte, hogy ez a kérdés szorosan véve nem tartozik ugyan a központi választmány ülése elé, de mégis kijelentte, hogy mindezekről hivatalos formában nincs tudomása. Megállapították aztán a névjegyzékek összeállításával megbízott különtégek névsorát, a mely a tavalyival csaknem azonos. A küldöttségi március tizenkedikén fogják megkezdeni működésüket (mindig délután háromtól hatig) az előjáróság székhelyén.

— A Csavargózók-Társaság szubvenziója. A dunai csavargózók vállalat általános megtelepítésre nemrég szubvenziót kért a fővárostól. Az illetékes ügyosztály azt javasolta, hogy a főváros segélyként engedje el az erre az évre fizetett bérleti összeg felet. Több bizottsági tag hang-ulyozta, hogy ha a csavargózók-vállalat nem tud megélni, ez nem ok rá, hogy a kerület megadja, mert van nem egy életrevaló vállalkozó, a ki abból jövedelmező üzletet tudna alakítani. A bizottság a szubvenziót mégis megadta, de az ellene volt bizottsági tagok követelményét jeleltették be.

— A választók névjegyzéke. A fővárosi központi választmányja ma délelőtt Halmos János polgármester elnökele alatt állást tartott, a melyen az 1904 évre érvényes képviselőválasztói névjegyzéknek megállapításával foglalkoztak. — Agoston László tanácsjegyző előadó fölolvasta a belügyminiszternek azt a körrendeletét, a melyben a törvényhatóságok fölívja, hogy a névjegyzéket az új törvénynek megfelelő módon, tárgyilagossággal állítsák össze. Ezután dr. Bródy Samu azt a kérdést intézte a polgármesterhez, van-e hivatalos tudomása, hogy sem a közegei választásokat, sem a tisztújítást a rendes határidő belüli nem fogják megtartani s hogy az elhalasztás iránt a kormány novelláris formában fog intézkedni. Halmos János polgármester megjellegte, hogy ez a kérdés szorosan véve nem tartozik ugyan a központi választmány ülése elé, de mégis kijelentte, hogy mindezekről hivatalos formában nincs tudomása. Megállapították aztán a névjegyzékek összeállításával megbízott különtégek névsorát, a mely a tavalyival csaknem azonos. A küldöttségi március tizenkedikén fogják megkezdeni működésüket (mindig délután háromtól hatig) az előjáróság székhelyén.

— A választók névjegyzéke. A fővárosi központi választmányja ma délelőtt Halmos János polgármester elnökele alatt állást tartott, a melyen az 1904 évre érvényes képviselőválasztói névjegyzéknek megállapításával foglalkoztak. — Agoston László tanácsjegyző előadó fölolvasta a belügyminiszternek azt a körrendeletét, a melyben a törvényhatóságok fölívja, hogy a névjegyzéket az új törvénynek megfelelő módon, tárgyilagossággal állítsák össze. Ezután dr. Bródy Samu azt a kérdést intézte a polgármesterhez, van-e hivatalos tudomása, hogy sem a közegei választásokat, sem a tisztújítást a rendes határidő belüli nem fogják megtartani s hogy az elhalasztás iránt a kormány novelláris formában fog intézkedni. Halmos János polgármester megjellegte, hogy ez a kérdés szorosan véve nem tartozik ugyan a központi választmány ülése elé, de mégis kijelentte, hogy mindezekről hivatalos formában nincs tudomása. Megállapították aztán a névjegyzékek összeállításával megbízott különtégek névsorát, a mely a tavalyival csaknem azonos. A küldöttségi március tizenkedikén fogják megkezdeni működésüket (mindig délután háromtól hatig) az előjáróság székhelyén.

— A választók névjegyzéke. A fővárosi központi választmányja ma délelőtt Halmos János polgármester elnökele alatt állást tartott, a melyen az 1904 évre érvényes képviselőválasztói névjegyzéknek megállapításával foglalkoztak. — Agoston László tanácsjegyző előadó fölolvasta a belügyminiszternek azt a körrendeletét, a melyben a törvényhatóságok fölívja, hogy a névjegyzéket az új törvénynek megfelelő módon, tárgyilagossággal állítsák össze. Ezután dr. Bródy Samu azt a kérdést intézte a polgármesterhez, van-e hivatalos tudomása, hogy sem a közegei választásokat, sem a tisztújítást a rendes határidő belüli nem fogják megtartani s hogy az elhalasztás iránt a kormány novelláris formában fog intézkedni. Halmos János polgármester megjellegte, hogy ez a kérdés szorosan véve nem tartozik ugyan a központi választmány ülése elé, de mégis kijelentte, hogy mindezekről hivatalos formában nincs tudomása. Megállapították aztán a névjegyzékek összeállításával megbízott különtégek névsorát, a mely a tavalyival csaknem azonos. A küldöttségi március tizenkedikén fogják megkezdeni működésüket (mindig délután háromtól hatig) az előjáróság székhelyén.

— A választók névjegyzéke. A fővárosi központi választmányja ma délelőtt Halmos János polgármester elnökele alatt állást tartott, a melyen az 1904 évre érvényes képviselőválasztói névjegyzéknek megállapításával foglalkoztak. — Agoston László tanácsjegyző előadó fölolvasta a belügyminiszternek azt a körrendeletét, a melyben a törvényhatóságok fölívja, hogy a névjegyzéket az új törvénynek megfelelő módon, tárgyilagossággal állítsák össze. Ezután dr. Bródy Samu azt a kérdést intézte a polgármesterhez, van-e hivatalos tudomása, hogy sem a közegei választásokat, sem a tisztújítást a rendes határidő belüli nem fogják megtartani s hogy az elhalasztás iránt a kormány novelláris formában fog intézkedni. Halmos János polgármester megjellegte, hogy ez a kérdés szorosan véve nem tartozik ugyan a központi választmány ülése elé, de mégis kijelentte, hogy mindezekről hivatalos formában nincs tudomása. Megállapították aztán a névjegyzékek összeállításával megbízott különtégek névsorát, a mely a tavalyival csaknem azonos. A küldöttségi március tizenkedikén fogják megkezdeni működésüket (mindig délután háromtól hatig) az előjáróság székhelyén.

— A választók névjegyzéke. A fővárosi központi választmányja ma délelőtt Halmos János polgármester elnökele alatt állást tartott, a melyen az 1904 évre érvényes képviselőválasztói névjegyzéknek megállapításával foglalkoztak. — Agoston László tanácsjegyző előadó fölolvasta a belügyminiszternek azt a körrendeletét, a melyben a törvényhatóságok fölívja, hogy a névjegyzéket az új törvénynek megfelelő módon, tárgyilagossággal állítsák össze. Ezután dr. Bródy Samu azt a kérdést intézte a polgármesterhez, van-e hivatalos tudomása, hogy sem a közegei választásokat, sem a tisztújítást a rendes határidő belüli nem fogják megtartani s hogy az elhalasztás iránt a kormány novelláris formában fog intézkedni. Halmos János polgármester megjellegte, hogy ez a kérdés szorosan véve nem tartozik ugyan a központi választmány ülése elé, de mégis kijelentte, hogy mindezekről hivatalos formában nincs tudomása. Megállapították aztán a névjegyzékek összeállításával megbízott különtégek névsorát, a mely a tavalyival csaknem azonos. A küldöttségi március tizenkedikén fogják megkezdeni működésüket (mindig délután háromtól hatig) az előjáróság székhelyén.

— A választók névjegyzéke. A fővárosi központi választmányja ma délelőtt Halmos János polgármester elnökele alatt állást tartott, a melyen az 1904 évre érvényes képviselőválasztói névjegyzéknek megállapításával foglalkoztak. — Agoston László tanácsjegyző előadó fölolvasta a belügyminiszternek azt a körrendeletét, a melyben a törvényhatóságok fölívja, hogy a névjegyzéket az új törvénynek megfelelő módon, tárgyilagossággal állítsák össze. Ezután dr. Bródy Samu azt a kérdést intézte a polgármesterhez, van-e hivatalos tudomása, hogy sem a közegei választásokat, sem a tisztújítást a rendes határidő belüli nem fogják megtartani s hogy az elhalasztás iránt a kormány novelláris formában fog intézkedni. Halmos János polgármester megjellegte, hogy ez a kérdés szorosan véve nem tartozik ugyan a központi választmány ülése elé, de mégis kijelentte, hogy mindezekről hivatalos formában nincs tudomása. Megállapították aztán a névjegyzékek összeállításával megbízott különtégek névsorát, a mely a tavalyival csaknem azonos. A küldöttségi március tizenkedikén fogják megkezdeni működésüket (mindig délután háromtól hatig) az előjáróság székhelyén.

— A választók névjegyzéke. A fővárosi központi választmányja ma délelőtt Halmos János polgármester elnökele alatt állást tartott, a melyen az 1904 évre érvényes képviselőválasztói névjegyzéknek megállapításával foglalkoztak. — Agoston László tanácsjegyző előadó fölolvasta a belügyminiszternek azt a körrendeletét, a melyben a törvényhatóságok fölívja, hogy a névjegyzéket az új törvénynek megfelelő módon, tárgyilagossággal állítsák össze. Ezután dr. Bródy Samu azt a kérdést intézte a polgármesterhez, van-e hivatalos tudomása, hogy sem a közegei választásokat, sem a tisztújítást a rendes határidő belüli nem fogják megtartani s hogy az elhalasztás iránt a kormány novelláris formában fog intézkedni. Halmos János polgármester megjellegte, hogy ez a kérdés szorosan véve nem tartozik ugyan a központi választmány ülése elé, de mégis kijelentte, hogy mindezekről hivatalos formában nincs tudomása. Megállapították aztán a névjegyzékek összeállításával megbízott különtégek névsorát, a mely a tavalyival csaknem azonos. A küldöttségi március tizenkedikén fogják megkezdeni működésüket (mindig délután háromtól hatig) az előjáróság székhelyén.

magánjognak ez az egyik legvitatottabb kérdése a körül forog, vajjon a tulajdonjog megszerzése függ-e az annak alapjátul szolgáló szerződéstől, pl. vételtől, ajándéktól, stb., vagy pedig azt ugy kellene szabályozni, hogy a tulajdonjog megszerzéséhez nem szükséges egyéb, mint annyi, hogy az, aki a dolgot át akarja másra ruházni, e számként kijelentésével átadja a dolgot a másnak és ez azt átvegye, illetőleg ingatlan átruházásánál a tulajdonjogát a tekkönyvbe bekebeleztesse. A polgári törvénykönyv legújabb tervezete a kérdésben követendő álláspontot foglalt el, a mennyiben bizonyos dologi jogokat (pl. haszonélvezet) az alapul fekvő jogcímrel függetlenül szabályoz, másokat ellenben — s jelesül a tulajdonjogot — azzal a feltétellel összefüggésbe és függésbe hozza. Ezt a közvetítő álláspontot támada meg az előadó és nagy tudással mutatta ki ennek az álláspontnak követeléseit és hiányait. A kérdés fölött az egyet legközelebb vita-estét tart.

— Az abruzzoi herceg pöre. Mikor az abruzzoi herceg az északarkai ekspedíciójára indult, a hajó-személyzet életét egy krisztinai társaságnál bebiztosította. A társaság időközben a prémium fölemelését követelte, miután az ekspedíció a megállapított időn túl bolyongott a jégkolosszusok között. Az abruzzoi herceg erre nem volt hajlandó, mire a biztosító társaság bírót zár alá vette a herceg egyik hajóját. A herceg karterítését beporította a társaságot, mert a hajónak zár alá való véreséből tetemes kára származott. A krisztinai legfelsőbb bírósá ezerszáz márká karterítését ídelt meg az abruzzoi hercegnak. — Egy művész, aki sőt szed. A mainzi bíróság előtt tegnap egy hosszuhajú, villogó szemű, idegesen ide-oda kaphodó úr állott. Fischbach Adám volt a neve és hajdan zongorázással keresete a — kalácsát. (Mert a keresményéből jutott erre is.) Az utóbbi időben azonban az emberek között mindjobban terjedt a zongora-izony és így Fischbach Adám is csakhamar tapasztalhatta, hogy a billentyűkből még a mindennapi kenyeret sem lehet többé kiesalni. De miután élni csak kell, a zongoraművész a szélhámosság kikapott utjára lépett. Néhány községet végigszalolt, mint adóbeszedő, de azután elfogták. A tegnapi tárgyaláson az elnök a szemére lobbanoltta Fischbachnak: — Hogy tehetett így? Egy művész ennyire megfellekdekezhet magáról! ... Fischbach lehajotta a fejét, ujjait a hajába melyesztette és néhány percnyi gondolkodás után, nagy pátosszal szaválni kezdte: — Uraim! egy martirt látnak maguk előtt. Igénis, én is azt mondom, hogy egy művész, egy olyan talantum, mint én, képtelen olyan tett elkövetésére, mint a milyennel az ügyész úr vádol. Mégis, mikép lehetett ez, hogy ilyesmit elkövettem? Csak úgy, uraim, hogy elgazolt egy kocsi és azóta az agyam intelligens — hogy ne mondjam — művészi része nem funkcionál! ...

— Az elnök fölbiztosította a deklamáló művészt a kit a bíróság azután tizenkét évi fegyházra ítelt. — A bíróság törvényt bont. Tavaly a cernovici esküdtörbíróság fölmentette Notár Anán, a ki a két hónapos gyermekét megölte. A legfelsőbb bíróság megsemmisítette most ezt az ítéletet, azzal az indoklással, hogy a szükség, ez ellenállhatatlan kényszer — a mely az anyát gyermekének elemzésésére hajtotta — csupán enyhítő körülménynek tekinthető, semmiesetre sem azonban olyan oknak, a mely a fölmentést indokoltá tenné. Ennélfogva Notár Anna tegnap ismét megjelent az esküdtek előtt, a kik megint nem bünös-nek jelentették ki. A szükség igens törvényt bont — mondtotta az esküdtek főnöke, a mikor a tárgyalást befejezték. — Az anyós bosszúja. A nagyváradi törvényesek néhány nap óta érdekes bűnügyvel foglalkoznak. Moldován György oláh legény két évvel ezelőt letelepedett a biharmegyei Almás községben, ahol az unokatestvérénél, Moldován Tógyernél lakott. Egy pár hónap múlva Moldován György már elszerezte rokona feleségét. A viszonyról tudomást szerzett az asszony anyja is özvegy Szujogán Gáborné. Ez az öreg asszony folytonos csivakodásban élt vejevel, aki nem akart neki pálinkára pénzt adni. Mikor megtudta a menyé ballépését, így szólt Moldován Györgyhez: — Hallod, én nem bánom, ha te lennél az én leányom férje. Husz forintot kapsz, ha megööl Tógyert.

— Az anyós bosszúja. A nagyváradi törvényesek néhány nap óta érdekes bűnügyvel foglalkoznak. Moldován György oláh legény két évvel ezelőt letelepedett a biharmegyei Almás községben, ahol az unokatestvérénél, Moldován Tógyernél lakott. Egy pár hónap múlva Moldován György már elszerezte rokona feleségét. A viszonyról tudomást szerzett az asszony anyja is özvegy Szujogán Gáborné. Ez az öreg asszony folytonos csivakodásban élt vejevel, aki nem akart neki pálinkára pénzt adni. Mikor megtudta a menyé ballépését, így szólt Moldován Györgyhez: — Hallod, én nem bánom, ha te lennél az én leányom férje. Husz forintot kapsz, ha megööl Tógyert.

— Az anyós bosszúja. A nagyváradi törvényesek néhány nap óta érdekes bűnügyvel foglalkoznak. Moldován György oláh legény két évvel ezelőt letelepedett a biharmegyei Almás községben, ahol az unokatestvérénél, Moldován Tógyernél lakott. Egy pár hónap múlva Moldován György már elszerezte rokona feleségét. A viszonyról tudomást szerzett az asszony anyja is özvegy Szujogán Gáborné. Ez az öreg asszony folytonos csivakodásban élt vejevel, aki nem akart neki pálinkára pénzt adni. Mikor megtudta a menyé ballépését, így szólt Moldován Györgyhez: — Hallod, én nem bánom, ha te lennél az én leányom férje. Husz forintot kapsz, ha megööl Tógyert.

— Az anyós bosszúja. A nagyváradi törvényesek néhány nap óta érdekes bűnügyvel foglalkoznak. Moldován György oláh legény két évvel ezelőt letelepedett a biharmegyei Almás községben, ahol az unokatestvérénél, Moldován Tógyernél lakott. Egy pár hónap múlva Moldován György már elszerezte rokona feleségét. A viszonyról tudomást szerzett az asszony anyja is özvegy Szujogán Gáborné. Ez az öreg asszony folytonos csivakodásban élt vejevel, aki nem akart neki pálinkára pénzt adni. Mikor megtudta a menyé ballépését, így szólt Moldován Györgyhez: — Hallod, én nem bánom, ha te lennél az én leányom férje. Husz forintot kapsz, ha megööl Tógyert.

— Az anyós bosszúja. A nagyváradi törvényesek néhány nap óta érdekes bűnügyvel foglalkoznak. Moldován György oláh legény két évvel ezelőt letelepedett a biharmegyei Almás községben, ahol az unokatestvérénél, Moldován Tógyernél lakott. Egy pár hónap múlva Moldován György már elszerezte rokona feleségét. A viszonyról tudomást szerzett az asszony anyja is özvegy Szujogán Gáborné. Ez az öreg asszony folytonos csivakodásban élt vejevel, aki nem akart neki pálinkára pénzt adni. Mikor megtudta a menyé ballépését, így szólt Moldován Györgyhez: — Hallod, én nem bánom, ha te lennél az én leányom férje. Husz forintot kapsz, ha megööl Tógyert.

— Az anyós bosszúja. A nagyváradi törvényesek néhány nap óta érdekes bűnügyvel foglalkoznak. Moldován György oláh legény két évvel ezelőt letelepedett a biharmegyei Almás községben, ahol az unokatestvérénél, Moldován Tógyernél lakott. Egy pár hónap múlva Moldován György már elszerezte rokona feleségét. A viszonyról tudomást szerzett az asszony anyja is özvegy Szujogán Gáborné. Ez az öreg asszony folytonos csivakodásban élt vejevel, aki nem akart neki pálinkára pénzt adni. Mikor megtudta a menyé ballépését, így szólt Moldován Györgyhez: — Hallod, én nem bánom, ha te lennél az én leányom férje. Husz forintot kapsz, ha megööl Tógyert.

— Az anyós bosszúja. A nagyváradi törvényesek néhány nap óta érdekes bűnügyvel foglalkoznak. Moldován György oláh legény két évvel ezelőt letelepedett a biharmegyei Almás községben, ahol az unokatestvérénél, Moldován Tógyernél lakott. Egy pár hónap múlva Moldován György már elszerezte rokona feleségét. A viszonyról tudomást szerzett az asszony anyja is özvegy Szujogán Gáborné. Ez az öreg asszony folytonos csivakodásban élt vejevel, aki nem akart neki pálinkára pénzt adni. Mikor megtudta a menyé ballépését, így szólt Moldován Györgyhez: — Hallod, én nem bánom, ha te lennél az én leányom férje. Husz forintot kapsz, ha megööl Tógyert.

— Az anyós bosszúja. A nagyváradi törvényesek néhány nap óta érdekes

KIS HIRDETÉSEK

E hirdetés rovatban minden... 5 fillérrel, a kompakt... 8 fillérrel stendó

E hirdetés rovatban minden... 5 fillérrel, a kompakt... 8 fillérrel stendó

TELEFON 706.

Csak oly levelekre válaszolunk, melyekkel a válasza szükséges levélbélyeg vagy levelezőlap beküldetik és a hirdetés alatt álló szám közlötetik.

TELEFON 706.

Használt és új pénz-szekrények... rendkívül olcsó áron kap... Budapest, V. Bányav... utca 6. sz.

Tarsul keres- Jelda... IV., Hajó-utca 16. szám... alatt lakik Prucsedalle 1012

Női szabónő... utánosan készíthető... Budapest, Aggtelek u. 16.

Vérpiros... ajnaranca ötköls posta... Budapest, Aggtelek u. 16.

Nevelőnőket... kik magyar, német, fran... Budapest, Aggtelek u. 16.

Cigarettázóknak... ingyen, németre, angolra... Budapest, Aggtelek u. 16.

Birtokok eladó... 4719 1000 holdas birtok a fő... Budapest, Aggtelek u. 16.

Alkalmi vétel... Arany-érmék és briliáns... Budapest, Aggtelek u. 16.

WERNDL-fegyverek... katonai puskaröszkék... Budapest, Aggtelek u. 16.

Nevelőnőket... nevelőket, gyermekkeze... Budapest, Aggtelek u. 16.

Mária-Dorottya... Egyesület ajánl és el... Budapest, Aggtelek u. 16.

Balassa-féle... Ugorok-ty aranyerő... Budapest, Aggtelek u. 16.

Diszkert... kedvelők keréjnek ingy... Budapest, Aggtelek u. 16.

Takarékutzhelyek... vendéglőt, szőlő- és... Budapest, Aggtelek u. 16.

Használt... bútorokat, a felhív... Budapest, Aggtelek u. 16.

Használt... bútorokat, a felhív... Budapest, Aggtelek u. 16.

Használt... bútorokat, a felhív... Budapest, Aggtelek u. 16.

Használt... bútorokat, a felhív... Budapest, Aggtelek u. 16.

Használt és új... Budapest, Aggtelek u. 16.

Használt és új... Budapest, Aggtelek u. 16.

Használt és új... Budapest, Aggtelek u. 16.

Használt és új... Budapest, Aggtelek u. 16.

Használt és új... Budapest, Aggtelek u. 16.

Használt és új... Budapest, Aggtelek u. 16.

Használt és új... Budapest, Aggtelek u. 16.

Használt és új... Budapest, Aggtelek u. 16.

Használt és új... Budapest, Aggtelek u. 16.

RAUSWELLER János... ÓRAK, EKSZEREK 10-évi jótállással... Részletfizetésre... Képes árjegyzék bármennyi... Budapest, Aggtelek u. 16.

KENDE K. KÁROLY... Teréz-körút 5... Díjazás nélkül értékesített... Budapest, Aggtelek u. 16.

Diesel-HŐ-ERŐGÉPEK... féle szab. elsősorú erőgépek... Budapest, Aggtelek u. 16.

Most jelent meg! ÁLLAMI NÉPOKTATÁS... Irta: HALÁSZ FERENCZ... Budapest, Aggtelek u. 16.

Hajduböszörmény rendezett tanács... Budapest, Aggtelek u. 16.

Eladók és veszek urasági Butorokat... Budapest, Aggtelek u. 16.

Dr. CZINCZÁR J. titkos betegségeket... Budapest, Aggtelek u. 16.

Egyedüli valódi angol BALZSAMA... Budapest, Aggtelek u. 16.

MAGYAR JELZÁLOG-HITELBANK... Hirdetmény... XXXIV-ik rendes közgyűlésre... Budapest, Aggtelek u. 16.

Elegáns fiatal hölgyek... Biztos gyógyulást keresőknek... Budapest, Aggtelek u. 16.

Dr. Garai Antal... Nőknek külön vároterem... Budapest, Aggtelek u. 16.

Thierry A. gyógyszerész... Budapest, Aggtelek u. 16.

AZ „ANKER” élet- és járadék-biztosító-társaság... Budapest, Aggtelek u. 16.

Négy koronáért... Budapest, Aggtelek u. 16.

Zárt írásbeli versenytárgyalás... Budapest, Aggtelek u. 16.

BUDAPEST... SZERKE... ELŐZ... Mai számban... A Meg... köz... ban, a me... olvasni tu... hegyezi a... zonyosan d... Csávo... kellő ny... annak a e... monarkia... tónai bor... vényesit... ninc, min... jójának k... más célja... ajánlott... gony teljes... és ha a... terére lé... annak leve... csen kétsé... zás túkor... nagyhatal... berendez... zással fogl... elnökünk... meg bizo... séggel is... zatának m... szűnk mér... válni. Sőt... niszterle... tosnak le... natkozó ki... hetnek... megnyugt... nyi szép... sérte val... niszterle... kifőzött k... fatális fej... mán, min... nagy ré... oldott. E... ügyi hivat... statusquo... ugyan ár... valamit ki... kijelentése... is ezt az... AZ EG... Mib... - Az A... Sok köz... velt részt... A Nemz... társaság... saság, a... Allatker... ép úgy, m... Lujza-ut... a Nemzet... effele. Az... jobb férf... hazafelt... a váltve t... és egymá... Ez intéz... más része... zás, mely... semmi köz... Akadémia... ménynek... Deák b... esny pénz... volt rá... De küll... anyagi has... ság, ott n... A hol pe... olt sobah... Vétel... Se nem... tása. Hane... sége. Hisz...